

صحرا جھڑا خواب

(واپون)

مخموں رضا

سمبارا پبلیکیشن حیدرآباد

ڈجیٹل ایڈیشن:

سند سلامت کتاب گھر

سنڌ سلامت پاران :

ڪتاب نمبر 120
حق ۽ واسطا اداري وٽ محفوظ

ڪتاب جو نالو: صحرا جهڙا خواب
موضوع: وايون
شاعر: مخمور رضا
چاپو پهريون: جون 2018ع
ڪمپوزنگ: شڪيل اڪبر جنجھي
ٽائٽل: رضوان گل
ڪيلگرافي: رضا ڪيريو
چيپنڊڙ: سمبارا پبليڪيشن
ڊجيٽل ايڊيشن: سنڌ سلامت 2020ع

www.sindhsalamat.com

مئوٽاور سامهون عبرت پريس ويجهو ڏواڻا پوليس لائين،
گاڏي کاتو حيدرآباد
03003513966

مُلھ: 250 روپيا

SAHRA JHERA KHUWAB

(Poetry)

By: Makhmoor Raza

Sambara Publication Hyderabad

03003513966

سنڌ سلامت ڊجيٽل بوڪ ايڊيشن سلسلي جو نئون ڪتاب ”صحرا جهڙا خواب“ اوهان اڳيان پيش ڪجي ٿو. هي ڪتاب نوجوان شاعر مخمور رضا جي وارين جو مجموعو آهي ساجد سنڌي لکي ٿو:

”نھايت نفيس سپاءَ ۽ معصوم صورت جي هن قلم ڌڻيءَ جيترو تيزيءَ سان لکيو آهي، اوترو ئي سندس شاعريءَ ۾ وڌيڪ نڪار پيدا ٿيڻ لڳو آهي ۽ کيس پرپور موت به ملي آهي، اهوئي سبب آهي جو مخمور ٿوري عرصي ۾ محبت ۽ مڃتا جا ايترا ته موتي ميڙيا آهن جو پاڻ ”اسان جي منزل، اڃان به اڳتي“ جو ورد پڇاريندي ٿڪجي نه ٿو. هن مجموعي ۾ سندس اندر ۾ وڏو جهنڊو پيڙائڻ ۽ پوڳنائڻ جا اولڙا پنهنجي موجودگيءَ احساس کان آشنا ڪرائين ٿا.“

هي ڪتاب سمبارا پبليڪيشن، حيدرآباد پاران 2018ع ۾ ڇپايو ويو. ٿورائتا آهيون سمبارا پبليڪيشن جي سرواڻ پياري ساجد سنڌيءَ جا جنهن ڪتاب جي ڪمپوز ڪاپي موڪلي ۽ مهربانيون مخمور رضا جون جنهن ڪتاب سنڌ سلامت ڪتاب گهر ۾ پيش ڪرڻ جي اجازت ڏني.

محمد سليحان وساڻ

مينيجنگ ايڊيٽر (اعزازي)

سنڌ سلامت ڊاٽ ڪام

sulemanwassan@gmail.com

www.sindhsalamat.com

books.sindhsalamat.com

پبلشر نوٽ

پٿرالين نيٽن جا سڀنا ساڀيان جو رڻ جهاڳي جڏهن تحت الشعور جون گهرايون ماڀڻ شروع ڪن ته پٺن تي پٿاريل سوچن جو وسيع ڪٽنواس اهڙين ڪٽائڻ کي جنم ڏئي ٿو، جتي نراسيل آس جون ريكائون اميدن جو نئون جهان جوڙين ٿيون، هڪ نوجوان قلمڪار ۾ ڪجهه اهڙي قوت ضرور آهي جا کيس بار بار قلم ڪٽڻ تي مجبور ڪري ٿي، ها مخمور رضا جي قلم جي جنبش ۾ رچيل رچنائون سندس اندر جي اجاڙ رستن جو داستان ٻڌائين ٿيون. ننڍي عمر ۾ اوجاڳيل اڪڙين جو درد ڪٿي شاعريءَ جي تلخ پيچرن تي ايتريون تيز وڪون ڪٽندڙ هن ڪوتاکار جي حساس دل ڪيترو نه پيڙيو ۽ پيوڳيو هوندو، ان جو اندازو سندس اڳ آيل ٻن ڪوتا ڪتابن ”هينڙي منجهه هڳاءُ“ ۽ ”درد جو آڪاس“ سميت هن وارين جي مجموعي ”صحرا جهڙا خواب“ مان بخوبي لڳائي سگهجي ٿو، جن ۾ پڻ سندس اندر ۾ وڏو جهندڙ پيڙائڻ ۽ پيوڳنائڻ جو اولڙا پنهنجي موجودگيءَ احساس کان آشنا ڪرائين ٿا.

نهایت نفيس سڀاءُ ۽ معصوم صورت جي هن قلم ڏٺيءَ جيترو تيزيءَ سان لکيو آهي، اوترو ئي سندس شاعريءَ ۾ وڌيڪ نڪار پيدا ٿيڻ لڳو آهي ۽ کيس پرپور موٽ به ملي آهي، اهوئي سبب آهي جو مخمور ٿوري عرصي ۾ محبت ۽ مڃتا جا ايترا ته موتي ميڙيا آهن جو پاڻ ”اسان جي منزل، اڃان به اڳتي“ جو ورد پڄاريندي ٿڪجي نه ٿو، جتي هو پنهنجي محنت سان پيٽ جي دوزخ جي باهه وسائڻ لاءِ پنهنجي والدين جو هٿ وٺڻا ٿيندي سرهائي محسوس ڪري ٿو، اتي هن عشق جي آويءَ ۾ پڇندي نت نوان خيال پٺن تي پٿاري چٽ تر پنهنجي لاءِ پناهگاهه جوڙي ورتي هجي، شال سندس قلم ڪڏهن نه ٿڪجي ۽ زندگيءَ جي حسين خوابن جي واديءَ ۾ ڪيڏندو رهي. مخمور رضا جو هي ٽيون شعري مجموعو ”صحرا جهڙا خواب“ جي اشاعت پڻ سمبارا پبليڪيشن سان انسيت ۽ محبت ثبوت آهي، جيڪا يقينن پڙهندڙن لاءِ هن عيد الفطر تي به مسرتن جو سنيهو ثابت ٿيندي.

ساجد سنڌي

سمبارا پبليڪيشن حيدرآباد

03003513966

ارڀنا

نهایت پيار ۽ خلوص سان پنهنجو هي ٽيون شعري گلدستو ”صحرا جهڙا خواب“ سنڌي ٻولي جي خوبصورت شاعرن، ۽ شاعرائن

* وسيم سومرو	* جواد جعفري
* ڊاڪٽر احسان دانش	* رضوان گل
* رخسانه پريت	* روبينه ابڙو
* فهميده شرف بلوچ	* سنڌو پيرزادو
* رحمت پيرزادو	* عجب شيخ
* پنهل	* ساجد سنڌي
* مصطفيٰ انڙ	* رضا بخاري
* اسد مگڻهار	* شهمير سومرو
* منور سولنگي	* گلاب چانڊيو
* شيخ نديم	* منصور ميمڻ
* سگهڙ ڏاڏو ڏتل ابڙو	* نويد ناز پٽي
* فرزانه شاهين	* منل سولنگي
* جاويد ميمڻ	* غوث پيرزادو

جي نانءَ ڪريان ٿو.

مخمور رضا

پنهجي پاران

جڏهن صحرا جهڙا خوابَ شعرن جو روپ وٺي، احساسن جو ڳٽڪو بڻجي، ساڃاهه وندن جي هٿن تائين رسائي حاصل ڪندا آهن ته اهو ناٿو هڪ سچي تخليقڪار لئه معراج برابر هوندو آهي، ۽ ان وقت ان تخليقڪار کي ائين لڳندو آ جڏهن ان منزل ماڻي هجي، توڙي مون اڃا شاعر ٿو پنڌ شروع ٿي مس ڪيو آ، ڇو ته ائين لڳي رهيو آهي جڏهن مون اڄ پنهنجي سڀلتا جو ماڳ ماڻيو هجي، منهنجا پهريان به غزلن جا به مجموعا عبدالنظر جي پر مسرت موقعي تي شايع ٿيا هئا ۽ هي ٽيون مڪمل وارين جو ڪتاب ”صحرا جهڙا خواب“ به عيد الفطر جون خوشيون بيٺيون ڪرڻ لاءِ ڇپجي پڌرو ٿيو آهي، جيڪا يقينن مون لاءِ يادگار ۽ نه وسرندڙ ڳالهه آهي، اميد ته منهنجو هي وارين جو ڪتاب پڻ ساڳي مڃتا ماڻيندو، جهڙي منهنجي غزلن جي ڪتابن ماڻي.

زمانو ۽ دوستن جي جفائين، عشق جي سزائن کان دور ڀڃندي ڀڃندي اچي شاعريءَ جي جهان ۾ پناهه ورتي، جي هي جهان نه ملي ها ته آئون رُلي، وڪري وڃان ها، اڄ ته شاعري مون لاءِ پناهه ۽ سکون گاهه آ، جنهن جي چانو ۾ زندگي پر چين پيو ماڻبو، جيئن ماءُ پنهنجي ٻچڙي کي لاڏ ڪوڏ سان پاليندي آهي، مون به بلڪل ان ريت پنهنجي شاعريءَ کي پاليو آهي، بس فرق ايترو آ ته ماءُ ٻچڙي کي کير پيئاري پاليندي آ ۽ مون وري شاعري کي پنهنجو خون پيئاري جيئاريو آهي.

آنءُ ان سفر ۾ پل پل ساٿ ڏيندڙ مخلص دوست شيخ نديم جي محبتن کي سلام پيش ڪيان ٿو ۽ برجستي شاعر سائين وسيم سومرو جو احسان مند آهيان، جنهن غزل بعد وائيءَ جي رنگن کان آشنا ڪيو، سائين وسيم سومرو هڪ ئي

وقت منهنجو استاد به آهي ته سٺو دوست به، وسيم سائينءَ سان ڌڙڪن ۽ احساسن جا رشتا جڙيل آهن جيڪي اجرا آهن سنڌ جي سينڌ جيان.

پياري آرٽسٽ دوست رضا ڪيريو جا به قرب، جنهن جي خوبصورت ڪيلگرافيءَ ڪتاب جي سونهن ۾ اضافو ڪيو، سهڻي سائين رضوان گل جا پڻ پال جنهن منهنجي پهرين آيل ڪتابن ”هينڙي منجهه هڳاءُ“ ۽ ”درد جو آڪاس“ کانپوءِ هن مجموعي ”صحرا جهڙا خواب“ جو پڻ بيحد سندر ٿاڻيئل ٺاهي پنهنجون قربتون اڀريون.

تاثر لکنڊڙ سائين وسيم سومرو، ڊاڪٽر احسان دانش ۽ ادي سنڌو پيرزادو جا وڙ به وساري نه ٿا سگهجن. سمبارا پبليڪيشن جي سموري ست سان گڏ ساجد سنڌيءَ جا به ٿورا جنهن منهنجي هن ٽئين خواب کي به سندر ساڀيان اڀري ۽ خاص پنهنجي ماڻهليءَ جو به شڪر گذار آهيان جنهن مون کي سڀ ڪجهه ڏنو آهي.

مخمو رضا

ڪوري هوٽل ڏاڍه ڇوڪ

ايئرپورٽ روڊ الله آباد

لاڙڪاڻو سنڌ

03004300687

مخمور رضا ۽ وائي

وائي بنيادي طور ته ڪلاسيڪل شاعريءَ جي صنف آهي پر جديد دؤر ۾ به عصري تقاضائن مطابق لکجي رهي آهي، شاعر جو ڪو دؤر ناهي هوندو، هو هر دؤر جو شاعر هوندو آهي، ۽ هر دؤر جا هن جا همعصر شاعر هوندا آهن، ان ئي طرح هر سٺي شعر جو به ڪو دؤر ناهي هوندو، اهو به ساڳي طرح هر زماني جو شعر هوندو آهي.

وائي شاه سائينءَ کان به اڳ جي صنف آهي، پر شاه سائينءَ وائيءَ جي بي جان بت ۾ نئون ساه وڌو، سندس وايون پڙهي روح کي راحت ملندي آهي، اڪثر ڪري سندس واين ۾ صوفيائو رنگ حاوي هوندو آهي

يار سڄڻ جي فراق، ڙي جيڏيئون! ائون ماري!
در دوسن جي ڪئين جو هوندا، مون جيها مشتاق؛
جائي ڪاڻي محبوبن جي، آه حسن جي هاڪ؛
سرمو سهي ڪر اکين جو، خاص پريان جي خاڪ؛
عبداللطيف چئي، پرين آسانجو هميشه آحسانڪ.

شاه سائين کان پوءِ سچل سرمست، روح فقير، صوفي صادق، شاه شريف پاڏائي، قادر بخش، مصري شاه، حمل فقير ۽ ٻين ڪيترن ئي ڪلاسيڪل شاعرن وائي لکي آهي، جديد دؤر ۾ شيخ اياز سڀ کان وڌيڪ وايون لکيون، سندس ڪتاب ”لڙيو سج لکن ۾“ سندس واين جو خالص ڪتاب آهي. رحمت پيرزادي پنهنجي مضمون ”وائي شاه لطيف کان سعيد ميمڻ تائين“ ۾ لکيو آهي ته ”انسان جنهن جڳهه تي پنهنجو وجود وڃائي خواهش جي حاصلات لاءِ پاڻ کي پيش ڪري ٿو، وائي اتان شروع ٿئي ٿي.“ رحمت پيرزادي جو وائيءَ مطابق اهو رايو پڙهي مان حيران ٿي ويس ۽ احساس ٿيو ته هي وائيءَ متعلق اڄ جي نوجوان جو رايو آهي، هڪ بنهه پراڻي

ڪلاسيڪل صنف تي جڏهن جديد دؤر جو ڪوئي شاعر راءِ ڏيندو ۽ ان کي جديد اک سان ڏسندو ته اهو رايو ائين چرڪائي ڇڏيندو آهي.

اڄ جڏهن مخمور رضا جي واين جي ڪتاب ”صحرا جهڙا خواب“ متعلق لکي رهي آهيان ته تمام سٺو محسوس ڪريان پئي، اڄ جون نوجوان شاعر پنهنجي ڪلاسڪ سان ڪيڏو نه سلهاڙيل آهي، مخمور رضا جا پهريان به غزلن جا ٻه ڪتاب ڇپجي چڪا آهن، مخمور جي شاعري جي خاص ڳالهه سندس ڏيمو ۽ سادو لهجو آهي اگر مان چوان ته هن خود کي سدائين شهرت کان پري رکڻ جي ڪوشش ڪئي آهي ۽ ڪنڊ ۾ ويهي پنهنجي شاعريءَ ۽ مطالعي ڏي توجهه ڏني آهي ته ان ۾ ڪو وڌاءُ نه هوندو، مخمور رضا مشاعرن، پروگرامن، سيمينارن ۾ وڃڻ کان لهرائيندو آهي، ۽ لاڙڪاڻي کان پري وڃڻ ته هن لاءِ ڄڻ ممڪن ئي ناهي هوندو، مخمور جي ڪُل ڪائنات سندس ننڍڙو دڪان آهي، گهر کان دڪان ۽ دڪان کان گهر وڃڻ جيتري ننڍڙي مفاصلي ۽ ننڍڙي ڪائنات ۾ مخمور شاعريءَ جي گونان گون جهان ۾ لهندو چڙهندو رهي ٿو، غزل بعد هان وائي جهڙيءَ ڪلاسيڪل صنف تي سندس ڪتاب اچڻ ان ڳالهه جو دليل آهي ته دڪان کان گهر ۽ گهر کان دڪان ويندڙ رستو مخمور لاءِ هڪ سرسبز ۽ شاداب پهڙن تي ڦهليل ڪا وسيع زمين آهي، جتي سندس سوچ ڪنهن پهڙي نار جيان آزاد ۽ مست الست جهومندي ٿي رهي.

ساهن سان محبوب جون

يادون چمنندو هان

وضو ڳوڙهن سان ڪري

چيرل دل کي آس جا

ٽاڪا هڻندو هان

وضو ڳوڙهن سان ڪري

ڪيڏي نه خوبصورت وائي آهي، جديد رنگ ۾ اهڙي وائي مون گهٽ ئي پڙهي آهي، ڳوڙهن سان وضو، پاڪيزگيءَ جو استعارو آهي ۽ محبوب جون يادون ٿل ڏل ۽ گهايل روح آهي جيڪو اڄ جي هر حساس ماڻهوءَ جي ڪهاڻي آهي، ”آس جا ٽاڪا“ پڻ اميد، آس ۽ دنيا کي positive سان ڏسڻ جو استعارو آهي ته ڪيڏيون به مايوس ڪندڙ حالتون هجن انسان کي اميد ۽ آس سٺي رکڻ گهرجي، ۽ محبوب جي وصل لاءِ آس جو ٽاڪو دل ۾ موجود هجڻ ضروري آهي، جيئن شيخ اياز چيو هو:

اڃان محبت مٿي نه آهي
سٺي به آهي سڳو به آهي
اڃان ته ياري ڪشيدا ڪاري
نئي اٿت جا پيار آهي

سندس هڪ ٻي وائي آهي

ڄمن منهنجي چپن کي ٿا
اڪيرن مان سڪيءَ جا گل،
ڏسي ڪمرو پيو مهڪي.

ٽن ٽيون چوڙيون بڪ ۾
۽ گجري مان چئن ٿا گل
ڏسي ڪمرو پيو مهڪي

وصل ۾ سرشار شاعر کي محسوس ٿئي ٿو ته جن ڪمرو به خوشيءَ ۾ مهڪي پيو آهي، سچ ته ڪمري جي اک اسان جي ڏک سک ۽ اداسي ۾ سرشار سڀ جي ساٿي هوندي آهي جو چوڙين ۽ گجرن جو ٽي پوڻ وري وائيءَ جهڙي صنف ۾ ائين ڪم آڻڻ سچ ته مخمور جو ئي ڪمال آهي، اهڙي شاندار وائي

لڪڻ تي کيس مبارڪباد پيش ڪيان ٿي. نهايت سادن لفظن ۾ جذب ۽ احساسن جو هڪ سمند هن وائيءَ ۾ چوليون هڻندو نظر اچي ٿو. مخمور جي وائي ”ڪنهن گهايل آهي ڪيو“ ۾ اسان کي معاشري جا مختلف رويان نظر ايندا، اڄ جي دؤر جو درد، پيڙا ۽ سماج جي بي حسي به هن وائيءَ ۾ نظر اچي ٿي سڄي وائي هڪ گهرو درد آهي جيڪو دل ۾ لهندو ٿو وڃي.

آئيندي جو عڪس
ڪنهن گهايل آهي ڪيو؟

سرخ وهيل رت روڊ تي
پڇي ٿو هر شخص
ڪنهن گهايل آهي ڪيو؟

هي بد نظرن سان چڱهي،
رقاص جو رقص
ڪنهن گهايل آهي ڪيو؟

مان سمجهان ٿي جديد شاعريءَ جو بهترين مثال آهي مخمور جي هيءَ وائي جنهن ۾ صرف سنڌ ڌرتيءَ جي ڳالهه ناهي پر اڄ جي دؤر ۽ سڄي دنيا ۽ سماج جو ذڪر آهي، مخمور نهايت خوبصورت وايون لکيون آهن جن ۾ شاعراڻو حسن، فن جو ڪمال، جذب جو سچ، سماج جو آئينو، رقص جو درد ۽ وائي جي خوبصورت گهاڙي تي ۾ ڪيل تجربا سندس ڪتاب کي چار چنڊ لڳائي ڇڏين ٿا، صرف هڪ ئي صنف ۾ ڪتاب پڙهندڙ کي پور ڪري ڇڏيندو آهي پر مخمور جون وايون ٻار ٻار پڙهڻ سان نيون نيون دنياون کڻي اچن ٿيون، جيڪي اسان جي دل کي سيراب ڪري من کي راحت جي پينگهه تي لوڏي ڇڏين ٿيون،

اداس آهي ۽ وري ڪوهيڙي ۾ پوڙ هو شخص جيڪو ڪڏهن
ظاهر ۽ ڪڏهن غائب آهي، هي سڀ جديد وائيءَ کي ڪمال
تي رسائي ٿو ڇڏي، سندس وائي جو هي بند ڪيڏو نه
خوبصورت آهي،

ڪڙيا هن ساهه ۾ جيڪي
انهن سک جي گلابن مان
سڳند ساڄن جي ايندي آ.

وائي ۾ ورائيءَ جي خاص اهميت هوندي آهي،
مخمور جي هر وائيءَ جي ورائي به وڻندڙ آهي جن ۾ نوان ۽
اڇوتا خيال نظر اچن ٿا، جن ۾ جدت سان گڏ احساس ۽ جذبو
به آهي. اهي سڄي وائيءَ جي هر شعر جي مفهوم کي وڌيڪ
واضح ڪن ٿيون،

مخمور جي هڪ وائي ”پياري ڏاڏي ياد آ“ پڙهي مون
کي پنهنجي ڏاڏي ياد اچي وئي، جيڪا پڻ پن جون بيڙيون
چڪيندي هئي، هي وائي لکي ته ڏاڏيءَ جي ياد ۾ وئي آ پر
بهرائڙيءَ جي خوبصورت عڪاسي هن وائيءَ جو حسن وڌائي
ڇڏي ٿي، ڳوٺاڻو ماحول ۽ ڳوٺ ۾ استعمال ٿيندڙ نيٺ سنڌي
لفظ هن وائيءَ کي املهه بڻائن ٿا، وائي ڏسوا
ڏڏ و لوڙيندڙ
پياري ڏاڏي ياد آ

چڪي پن جون بيڙيون
جيءُ جهنجهوڙيندڙ
پياري ڏاڏي ياد آ
مخمور جي هڪ ٻي وائي مثال طور هتي ضرور
ڏيندس، جنهن جو پهريون بند ته ڪمال ٿي آهي، ته من ۾
هرڻيءَ جهڙي اچل صحرا جهاڳيندي ٿي رهي،

پنهنجو خون ڪيان
چو ايئن چاهي وقت ٿو؟،

ڪولي بوتل زهر جي
زم زم جيئن پيئان
چو ايئن چاهي وقت ٿو؟،

هڪ ٻي وائي

جيئن جان انسانن کان
خواب چنن وارا
توڪي آدم ڪيئن چوان؟

مسجد، مندر، چرچ اندر
بم رڪن وارا
توڪي آدم ڪيئن چوان؟

هڪ ٻي خوبصورت وائي ڏسو ڪيڏي نه جدت آ ان ۾.

لمحو لمحو چن
ڊرامي جو ڪو سين آ،

الجهيل سوچن ۾ ڪوي
چپ ۽ ڪمرو چن
ڊرامي جو ڪو سين آ،

ڪوهيڙي جي ڏند ۾
ويندڙ پوڙهو چن
ڊرامي جو ڪو سين آ،

هن وائي ۾ منظر نگاري ڪمال جي آهي، سوچن ۾ گم
هڪ ماڻهو، خاموشي ۽ ڪمرو هڪ مڪمل منظر جيڪو ڪيڏو نه

ڪنهن لئه جهاڳي ٿي اڃان
هرئي اندر جي
صحرا جهڙا خواب هي

مخمر جي شاعريءَ ۾ جتي محبوب جو وصل، فراق،
حسن، عشق، جستجو ۽ فطرت جي خوبصورتِي نظر ايندي آهي
اُتي سندس شاعريءَ ۾ ديس ڌرتيءَ جو درد، پيڙا، ماڻهن جا
ڏک، سور ۽ غميون، خوشيون سڀ حسناڪيون نظر اينديون
آهن، عورتن لاءِ به سندس شاعريءَ ۾ خاص جذبو هوندو آهي.
هو عورت کي ڪنهن خوبصورت چيز وانگي سمجهي هن جي
حسن جي رڳو تعريف ناهي ڪندو بلڪ معاشرِي ۾ عورتن سان
جيڪو رويو آهي ان متعلق به هميشه آواز اٿاريندو آهي، سندس
چپيل پنهي ڪتابن ۾ اهڙا غزل موجود آهن، جيڪي عورتن
تي ٿيندڙ ظلم بابت لکيا ويا آهن ۽ هاڻ وارين جي هن نئين
ڪتاب ۾ عورتن لاءِ پڻ سخت لهجي ۾ آواز اٿاريل آهي.

ڪانئر بزدل جي هٿان
ٽڪرا ٿي مرنديون
ڪيسين ٻاگهيون ديس جون؟

هيسيل هيسيل هر گهڙي
ساهه پيون ڪٽنديون
ڪيسين ٻاگهيون ديس جون؟

مخمر رضا اڄڪلهه نوجوانن شاعرن ۾ تمام گهڻو لکي
رهيو آهي ۽ خاص ڳالهه اها آهي ته هو تمام سٺو لکي رهيو
آهي، نه ته عام طور تي گهڻ ٿي معيار کي چيهو رسائيندي آهي
پر مخمر خيال رکندو آهي ته هو معياري ۽ سٺو لکي.
واڻيءَ جهڙي صنف تي سندس ڪتاب سنڌي جديد

شاعريءَ جي ڪينواس کي نه صرف وسيع ۽ خوبصورت بڻائي ٿو
پر ڪلاسيڪل صنفن ڏانهن نوجوانن جو لاڙو پڻ سنڌي ادب
لاءِ هڪ سٺو سوڻ آهي.

منهنجي دعا آهي ته مخمر اهڙا ڪوڙ ڪتاب سنڌي
ادب کي اڀاريندو رهي، ۽ خدا تعاليٰ کيس سٺي صحت وڏي
حياتي عطا فرمائي (آمين)

سندو پيرزادو

عرشن، فرشن ۽
تون ئي تون آهين الله!

پکين جي پرواز ۽
پيٽن، جبلن ۽
تون ئي تون آهين الله!

گل گل جي سرهاڻ ۽
برپت، باغن ۽
تون ئي تون آهين الله!

تاري تاري ٿي چوي،
سائي پن پن ۽
تون ئي تون آهين الله!

چندر جي چانڊاڻ ۽
سج جي ڪرڻن ۽
تون ئي تون آهين الله!

واچوڙن، طوفان ۽
ندين، لهرن ۽
تون ئي تون آهين الله!

مسجد، مندر، چرچ ۽
سپيني روپن ۽
تون ئي تون آهين الله!

صادق سرور تي،
صلواتون من تو پڙهي.

ساري مخلوقات جي،
هاڏي رهبر تي،
صلواتون من تو پڙهي.

مظلومن جي يار ۽،
شفيع محشر تي،
صلواتون من تو پڙهي.

روشن عالم ٿيو جتان،
افضل تنهن گهر تي،
صلواتون من تو پڙهي.

مهڪي ڌڪ ڌڪ ٿي پوي،
جنهن پل مطهر تي،
صلواتون من تو پڙهي.

بُري، بهتر شخص جي،
حامي، ناصر تي،
صلواتون من تو پڙهي.

اُمت ها سادات سان،
کيسَ کيا کيڏا،
کربل جي ميدان ۾.

فروه ۽ هوندا کيئن
ڏٺا؟
قاسم ۽ جا ٽڪرا،
کربل جي ميدان ۾.

تڙپائي ماريا ويا،
نبيءَ جا ٻچڙا،
کربل جي ميدان ۾.

سيکاري ويو قاعدا،
صابرُ جيئن جا،
کربل جي ميدان ۾.

باري آ ويو قافلو،
اوندهه ۾ ڏيئا،
کربل جي ميدان ۾.

وحشت کي مخمورا، آ،
هارايو مولا،
کربل جي ميدان ۾.

بيکس جو نعرو،
مشکل گُشا ياعليٰ ۽.

گُل جو گُل ايمان ۽،
قرآن آ سارو،
مشکل گُشا ياعليٰ ۽.

مالڪ جو آ شير ۽،
احمد جو پيارو،
مشکل گُشا ياعليٰ ۽.

ڏيکاريندو آ ستو،
پتڪيل کي چارو،
مشکل گُشا ياعليٰ ۽.

کندو پنهنجي راه مان،
پر تي انڌيارو،
مشکل گُشا ياعليٰ ۽.

پُڙندڙ لئه مخمورا، آ،
گُن ۾ کٽارو،
مشکل گُشا ياعليٰ ۽.

ڪنهن لئه جهڳي ٿي اڃان؟
هرئي اندر جي،
صحرا جهڙا خواب هي.

جيسين پهچين تون پرين،
ويندا رولي پي،
صحرا جهڙا خواب هي.

دل منهنجيءَ جو خون ويا،
سارو آهن پي،
صحرا جهڙا خواب هي.

پهچائيندا، پاڻ کي،
شايد دنيا پي،
صحرا جهڙا خواب هي.

چو مون کي هن پنڌ تي؟
ڏيڄ ڏنءَ جي،
صحرا جهڙا خواب هي.

منهنجو آسنسار،
تنهنجي صدقي اي امان!

منهنجا سڀنا ٿو ڪري،
ساڀيان پالڻهار،
تنهنجي صدقي اي امان!

ويندو آناڪام ٿي،
دشمن جو هر وار،
تنهنجي صدقي اي امان!

مون ڪو جهي کي هي سڄو،
سونهي ٿو سينگار،
تنهنجي صدقي اي امان!

مون ماڻيو هن ديس جو،
هيڏو سارو پيار،
تنهنجي صدقي اي امان!

بڻجي ويندو سهنجڙو،
هر رستو دشوار،
تنهنجي صدقي اي امان!

ساهن سان محبوب جون،
يادون چمندو هان،
وضو ڳوڙهن سان ڪري.

چيريل دل ڪي آس جا،
ٿاڪا هڻندو هان،
وضو ڳوڙهن سان ڪري.

روز تلاوت درد جي،
تڙپي ڪندو هان،
وضو ڳوڙهن سان ڪري.

خوشبوءَ تي مان عشق جا،
نغما لڪندو هان،
وضو ڳوڙهن سان ڪري.

نينهن نمازون موهه جون،
من ۾ پڙهندو هان،
وضو ڳوڙهن سان ڪري.

ڌرتيءَ لاءِ مڙي مٿان،
دعائون گهرندو هان،
وضو ڳوڙهن سان ڪري.

آنءُ رسالو شاهه جو،
سُر سان پڙهندو هان،
وضو ڳوڙهن سان ڪري.

ڪا تعزير ٻڌاءِ،
منصف! منهنجو عرض آ.

سُڪ چاهڻ جي ڏوهه ۾،
دڪن منجهه جلاءِ،
منصف! منهنجو عرض آ.

سڪ لڳي آ موت جي،
جيون جلد ڪٽاءِ،
منصف! منهنجو عرض آ.

ساگر منهنجي ساهه جو،
صحرا جيئن سُڪاءِ،
منصف! منهنجو عرض آ.

ڊاهي مرڪن جا محل،
مون ڪي دشت ٻڌاءِ،
منصف! منهنجو عرض آ.

جنت مان ٻاهر ڪڍي،
دوزخ ۾ اچلاءِ،
منصف! منهنجو عرض آ.

لمحو لمحو چڻ،
ڊرامي جو ڪو سڀڻ آ.

ماڻهو، ماڻهوءَ جو سفر،
هڪڙي پل جو چڻ،
ڊرامي جو ڪو سڀڻ آ.

الجهل سوچن ۾ ڪوي،
چپ ۽ ڪمرو چڻ،
ڊرامي جو ڪو سڀڻ آ.

سرتي! تنهنجي سونهن جو،
جلوو جلوو چڻ،
ڊرامي جو ڪو سڀڻ آ.

ڪوهيڙي جي ڏنڊ ۾،
ويندڙ پوڙهو چڻ،
ڊرامي جو ڪو سڀڻ آ.

منهنجي هن تقدير جو،
ٽڪرا نقشو چڻ،
ڊرامي جو ڪو سڀڻ آ.

ايئن لڳي مخمورا ٿو،
جڳ جو چرخو چڻ،
ڊرامي جو ڪو سڀڻ آ.

آئيندي جو عڪس،
ڪنهن گهايل آهي ڪيو؟

سرخ وهيل رت روڊ تي،
پڇي تو هر شخص،
ڪنهن گهايل آهي ڪيو؟

قلم هٿڙن مان ڪسي،
گپروءَ کي ڏئي چرس،
ڪنهن گهايل آهي ڪيو؟

لڄ لٽي ڪنهن حور جي،
انسانيت جو درس،
ڪنهن گهايل آهي ڪيو؟

هي بد نظرن سان چهي،
رقاص جو رقص،
ڪنهن گهايل آهي ڪيو؟

ڌرتيءَ جي هر خواب کي،
بڻجي هيئن بي ترس،
ڪنهن گهايل آهي ڪيو؟

چُمندي مٽي سنڌ جي،
دل جي ڌڙڪن ۾،
پر جي ويندا رنگ هن.

هن جا مهڪيل پل ڏسي،
سُرها ساهن ۾،
پر جي ويندا رنگ هن.

ماڻيندو جو پيار آ،
تنهن جي لمحن ۾،
پر جي ويندا رنگ هن.

توڪي چهندي اڀسراءِ،
منهنجي جوڀن ۾،
پر جي ويندا رنگ هن.

ساري برڪا مند ڪي،
اڃرن جذبن ۾،
پر جي ويندا رنگ هن.

ڳائيندي آهوءَ جڏهن،
منهنجي ڳيچن ۾،
پر جي ويندا رنگ هن.

چُمن منهنجي چپن ڪي ٿا،
اڪيرن سان سڪيءَ جا ڳل،
ڏسي ڪمرو پيو مهڪي.

چُهون هڪ ٻي ڪي ٿا ڊپ ۾،
متان ڪاڻي نه ٿي پئي پُل،
ڏسي ڪمرو پيو مهڪي.

وصل جي آجياڻي ۾،
نچي جذبا ڏين ٿا پُل،
ڏسي ڪمرو پيو مهڪي.

تتن ٿيون چوڙيون پڪ ۾،
ءِ گجري مان چئن ٿا ڳل،
ڏسي ڪمرو پيو مهڪي.

بلب جا نيٺ ٻوٽيل هن،
پرن ٿا چاهتن جا پل،
ڏسي ڪمرو پيو مهڪي.

ڦٽَ جيان ڪُرنڊو،
تنهنجو! مون ۾ خواب آ.

بڻجي بنسي موھ جي،
روز پيو پُرنڊو،
تنهنجو! مون ۾ خواب آ.

مھين جي آثار جيئن،
پل پل پيو جُھرنڊو،
تنهنجو! مون ۾ خواب آ.

روز نئين سر ڏوليا،
جُڙندو ۽ پُرنڊو،
تنهنجو مون ۾ خواب آ.

ازلئون ئي مخمورا جن،
ساھن جيئن چرنڊو،
تنهنجو مون ۾ خواب آ.

اندر جي ٻولي،
جيڪر پُرجھي آدمي.

خود ئي پنهنجي ذات آ،
ھر جڳ ۾ رولي،
جيڪر پُرجھي آدمي.

ناھي پنهنجي واٽ ڪا،
اڃان ڪنھن ڳولي،
جيڪر پُرجھي آدمي.

اُوچي آھي عرش ڪان،
عشق سنڊي لولي،
جيڪر پُرجھي آدمي.

ننگي ننگي روح لئ،
چاھت آ چولي،
جيڪر پُرجھي آدمي.

قيدي آھيون پاڻ ۽،
ھيءَ دنيا ڪولي،
جيڪر پُرجھي آدمي.

ميرا هاسين، چند جيئن،
 نڪري آياسين،
 پوپٽڙيءَ جي پريم ۾.

غوطا کائي، سمنڊَ کئي،
 اڪري آياسين،
 پوپٽڙيءَ جي پريم ۾.

سهڻا سڀنا پَرَ ڪري،
 اُڏري آياسين،
 پوپٽڙيءَ جي پريم ۾.

دنيا جي گدلاڻ مان،
 نڪري آياسين،
 پوپٽڙيءَ جي پريم ۾.

ٿانڊا ٿانڊا راهه هئي،
 گذري آياسين،
 پوپٽڙيءَ جي پريم ۾.

اُوکايون سڀ مرڪندي،
 نڀري آياسين،
 پوپٽڙيءَ جي پريم ۾.

□

آخر رڱجي رتُ سان،
 لائون هيئن لهنديون،
 ڪيسين ڀاڱهيون ديس جون؟

ڪانئرُ ٻُڙدل جي هٿان،
 ٽڪرا ٿي مرنديون،
 ڪيسين ڀاڱهيون ديس جون؟

حوسَ جي بازار ۾،
 ننگيون ٿي ڪپنديون،
 ڪيسين ڀاڱهيون ديس جون؟

مردن جي هن راج ۾،
 نوڪر ٿي رهنديون،
 ڪيسين ڀاڱهيون ديس جون؟

هيسيلُ هيسيلُ هر گهڙي،
 ساهه پيون ڪٽنديون،
 ڪيسين ڀاڱهيون ديس جون؟

بندش جي درياھ ۾،
 ترنديون ۽ ٻُڏنديون،
 ڪيسين ڀاڱهيون ديس جون؟

مُرڪون لپڙن تي رکي،
 اندر ۾ روئنديون،
 ڪيسين ڀاڱهيون ديس جون؟

□

دل جا ڪولي پَرَ،
اُڏندسُ نئين انداز سان.

ٽوڙي پڇرو چُهنب سان،
ڏيڪاري جوهرَ،
اُڏندسُ نئين انداز سان.

ڏسجان توکان پي مٿي،
نازن سان امبرَ،
اُڏندسُ نئين انداز سان.

بسمل ڪر پل هيل اي،
گهءُ سبي پيهَر،
اُڏندسُ نئين انداز سان.

وحشت کي ڏئي مات مان،
تو جيئن قلندرَ،
اُڏندسُ نئين انداز سان.

پائي پرڙا پيار جا،
خوابن لئ دلبَر!،
اُڏندسُ نئين انداز سان.

جيونُ دردن جي،
آهي مٿيءَ مان ٺهيلُ.

ماڻهو هي جن ٿو لڳي،
سهڻن سڀنن جي،
آهي مٿيءَ مان ٺهيلُ.

ڪيئن چاهيندو امن، سو،
جيڪو فتنن جي،
آهي مٿيءَ مان ٺهيلُ.

نچڻي، نچڻيءَ جو بدن،
ڇا ڪنهن ڇن ڇن جي؟،
آهي مٿيءَ مان ٺهيلُ.

رشتو پنهنجي پيار جو،
نازڪ رنگن جي،
آهي مٿيءَ مان ٺهيلُ.

پنهنجو پاڳل هيٺڙو،
شايد صدمن جي،
آهي مٿيءَ مان ٺهيلُ.

دل جو هيءُ مجسمو،
ها احساسن جي،
آهي مٿيءَ مان ٺهيلُ.

وڻ، پنيون، ٻارا،
مون پي لاريءَ مان ڏٺا.

پورهيت اُس ۾ پيٽ لئڻ،
ڪن پيا لاپارا،
مون پي لاريءَ مان ڏٺا.

ڪاٿيون جهونا پيا ڪڻ،
ٿاڪ منجهند ڌارا،
مون پي لاريءَ مان ڏٺا.

من موهيندڙ ديس جا،
منظر هئا سارا،
مون پي لاريءَ مان ڏٺا.

راندين ۾ مشغول ها،
ڌرتيءَ جا تارا،
مون پي لاريءَ مان ڏٺا.

ويندڙ هن جي ڳوٺ ڏي،
حسرت مان چارا،
مون پي لاريءَ مان ڏٺا.

ڪنهن کي ڳوليندي هتي،
پهتو ان تاسا،
پڇي ريگستان ٿو.

ڪهڙي رستي سان لڳئي،
پيرن ۾ ڪنڊا،
پڇي ريگستان ٿو.

چڙي وسندي چوهتي،
کوڙين ٿو خيما،
پڇي ريگستان ٿو.

ڏوري هيڏا پند هي،
ٿڪو ناھي چا،
پڇي ريگستان ٿو.

ڪهڙي ڏک ۾ ان بڻيو،
مون وانگر صحرا،
پڇي ريگستان ٿو.

چالڻ پلڪن جي پٺيان،
روڪيا ٿي ڳوڙها،
پڇي ريگستان ٿو.

ويندو لمحي ۾ هتي،
ماڻهو ٿي راکاس،
کرسِيءَ جي آلوپ ۾.

ٽوڙيو ويندو روز هت،
ڌرتيءَ جو وشواس،
کرسِيءَ جي آلوپ ۾.

مظلومن جي جسم تان،
ظالم روڙيو ماس،
کرسِيءَ جي آلوپ ۾.

قاتل بم سان شهر کي،
ساڙي کيو بنواس،
کرسِيءَ جي آلوپ ۾.

رنگبورت سان بي وڙي،
امڙين جو احساس،
کرسِيءَ جي آلوپ ۾.

پڇڙي پنهنجي قوم کي،
ڏاڙهيو ٿي بي قياس،
کرسِيءَ جي آلوپ ۾.

آکيرين کي باهه ڏئي،
ساڙيو چالءُ ٿا،
پکين پي دانهون کيون.

کٽي پرڙا قيد ۾،
واڙيو چالءُ ٿا،
پکين پي دانهون کيون.

بندوقون هت ۾ کڻي،
تاڙيو چالءُ ٿا،
پکين پي دانهون کيون.

گولين سان نازڪ جسم،
قاڙيو چالءُ ٿا،
پکين پي دانهون کيون.

پيڙائن جي پند ڏي،
لاڙيو چالءُ ٿا،
پکين پي دانهون کيون.

آڳنڌ سنڌي هير،
ساري گهر جا فرد ٿي.

بند ڪمري ۾ ڪا لڳل،
دز هائي تصوير،
ساري گهر جا فرد ٿي

ڪوٽر پيسان مينهن بن،
زنگيل ڪا زنجير،
ساري گهر جا فرد ٿي.

ڪوريٽن جي تند سان،
چت ۾ ٿيل تعمير،
ساري گهر جا فرد ٿي.

سامانن تي دز پيل،
روئي رت جا نير،
ساري گهر جا فرد ٿي.

اجڙي وئي مخمورا جا،
گهر جي سا تقدير،
ساري گهر جا فرد ٿي.

من جي زنگيل آرزو،
پيهر جرڪائي،
حور وئي هڪ لاڙ جي.

ريڪائون تقدير جون،
ساريون بدلائي،
حور وئي هڪ لاڙ جي.

ماڻ صدين کان جا هئي،
سا دل ڌڙڪائي،
حور وئي هڪ لاڙ جي.

جنت جهڙي خواب تي،
جيون هرڪائي،
حور وئي هڪ لاڙ جي.

منهنجون آنچل ۾ پئي،
اکڙيون قاسائي،
حور وئي هڪ لاڙ جي.

منهنجي هينڙي جي رضا،
موسم مهڪائي،
حور وئي هڪ لاڙ جي.

رَسو پَڪي ۾ ٻَڌي،
خود کي ماري ٿو،
ڪمري ۾ هڪ آدمي.

صدين کان ڪنهن ياد جي،
سانگي گهاري ٿو،
ڪمري ۾ هڪ آدمي.

اوڪا دوڪا وقت جا،
تڙپي ساري ٿو،
ڪمري ۾ هڪ آدمي.

اندر ۾ فانوس کي،
سڪ جا پارِي ٿو،
ڪمري ۾ هڪ آدمي.

خود سان اُوري حال خود،
آڏي ڌاري ٿو،
ڪمري ۾ هڪ آدمي.

مُنهن تي وهائو رکي،
ڳوڙها هاري ٿو،
ڪمري ۾ هڪ آدمي.

پاڙي ۾ محبوب جي،
مان پنهنجو لاشو،
دنيايان ٿو مرڪندي.

من جي قبرستان ۾،
گهءُ ڪڍي گهرو،
دنيايان ٿو مرڪندي.

لڙڪن جي آلاڻ سان،
سڪ جو گلدستو،
دنيايان ٿو مرڪندي.

پوپت کوٽي آقبر،
گلشن ۾ گلڙو،
دنيايان ٿو مرڪندي.

مجبوريءَ ۾ پريت جو،
زندهه هر سڀنو،
دنيايان ٿو مرڪندي.

دل ۾ هر هڪ عيب مان،
پنهنجي يارن جو،
دنيايان ٿو مرڪندي.

ڪاري ڪاري راهه ۾،
راهي دل ٻاري،
پهتا پنهنجي ماڳ تي.

پير وڃائي سياح سپ،
شام شفق ڌاري،
پهتا پنهنجي ماڳ تي.

مون کي ٻوڙي يار ها،
بيڙيءَ کي تاري،
پهتا پنهنجي ماڳ تي.

سپنا ننڍڙي ڪول جا،
پاهڙ ڪي ڌاري،
پهتا پنهنجي ماڳ تي.

هر مشڪل کي راهه ۾،
رمتا ڏيڄاري،
پهتا پنهنجي ماڳ تي.

مرڪي جوڏا ڏيس تان،
جانين کي واري،
پهتا پنهنجي ماڳ تي.

آزادي ملندي،
زندهه هي ويساهه آ.

جنت جهڙي هوڀهو،
ڪا وادي ملندي،
زندهه هي ويساهه آ.

امبر جيڏي زندگي،
گشادي ملندي،
زندهه هي ويساهه آ.

کوٽي کي هر دؤر ۾،
بربادي ملندي،
زندهه هي ويساهه آ.

سوڍي جيئن مخمور کي،
شهزادي ملندي،
زندهه هي ويساهه آ.

منهنجو من ۽ ماس،
کائي ويئي مُفلسي.

دل جوڙيو هو پيار سان،
سپنن جو آکاس،
کائي ويئي مُفلسي.

ڏانئڻ وانگر آلڪي،
خوشين جو انناس،
کائي ويئي مُفلسي.

تنهنجي دنيا ۾ خدا،
جيئڻ جو احساس،
کائي ويئي مُفلسي.

مرڪون منهنجون مرڪنڌڙ،
جڻ ڪو ٿي راڪاس،
کائي ويئي مُفلسي.

مهڪيل جوين جو رضا،
سُرهو سُرهو واس،
کائي ويئي مُفلسي.

منهنجي گهر جو واءُ،
۽ دل جو پڙلاءُ،
گُرائي ٿو هوت لئ.

آڏي آڏي رات جو،
جاڳي هر ڪهڪاءُ،
گُرائي ٿو هوت لئ.

ڪونج جيان هي هينئڙو،
منهنجي جيجل ماءُ،
گُرائي ٿو هوت لئ.

سسئيءَ وانگر درد مان،
ساهن جو سوداءُ،
گُرائي ٿو هوت لئ.

مونڪي پاڪر ۾ پري،
ڏونگر جيڏو ڪاءُ،
گُرائي ٿو هوت لئ.

مدت کان مخمور پيو،
دل جو گهرو گهءُ،
گُرائي ٿو هوت لئ.

ڪاءُ.. غم، ڏک

جاڳ ۾ سڀنا ڏسين،
چلولي! ڪنهن لاءِ ٿي؟.

چاهه جي رابيل جي،
ساهه ۾ خوشبو رکين،
چلولي! ڪنهن لاءِ ٿي؟.

دل چٽي رومال تي،
پریتو تنهن ۾ پرين،
چلولي! ڪنهن لاءِ ٿي؟.

سير ۾ سهڻيءَ جيان،
بي پئي بڻجي لهين،
چلولي! ڪنهن لاءِ ٿي؟.

حوصلو رک جا ڪري،
لوڪ ساري سان وڙهين،
چلولي! ڪنهن لاءِ ٿي؟.

خواهشن جا پَر پڙي،
عشق جي اپ تي اڏين،
چلولي! ڪنهن لاءِ ٿي؟.

آءُ ستارن تي،
نغما ڳايون نينهن جا.

جيڪر ساري زندگي،
دل جي چارن تي،
نغما ڳايون نينهن جا.

دل چاهي ٿي هيچ جي،
رنگ نيارن تي،
نغما ڳايون نينهن جا.

چيريون پائي عشق جون،
ڍول! نغارن تي،
نغما ڳايون نينهن جا.

آءُ گجھارت وانگيان،
مام اشارن تي،
نغما ڳايون نينهن جا!.

پاڪر ۾ مخمور ٿي،
سمند ڪنارن تي،
نغما ڳايون نينهن جا!.

منهنجو موهڻ لاءِ من،
سندر تجا ڏين،
تنهنجا والا ٿا سگي!.

تون منهنجي آهين صرف،
شايد ايئن چون،
تنهنجا والا ٿا سگي!.

ڪڪڙن زلفن مان لڪي،
نازن ساڻ ڏسن،
تنهنجا والا ٿا سگي!.

تون ڳائين ٿي ڳيچڙو،
۽ هو جهمريون ڪن،
تنهنجا والا ٿا سگي!.

مون کي ساڙڻ لاءِ ٿي،
تنهنجا ڳل چمن،
تنهنجا والا ٿا سگي!.

تون مرڪين پئي هي دعاءِ،
سو سو وار گهرن،
تنهنجا والا ٿا سگي!.

شاهد رهندا درد هي،
جهونا وياسي ٿي،
جوپن ماڻڻ کان اڳي.

جيجل جي آس چو؟
چڏيو زهر پي،
جوپن ماڻڻ کان اڳي.

ڪهڙي ظالم آچڙي؟
سُهڻي ڪونج ڪهي،
جوپن ماڻڻ کان اڳي.

پتيون ٿي وڪري وئي،
ڪومل ڪا مڪڙي
جوپن ماڻڻ کان اڳي.

هيءُ ڪهڙي هُرڪر ملي،
دل کي دردن جي،
جوپن ماڻڻ کان اڳي.

پنٻڻين سان هر راه مان،
 ڪنڊا ميڙينديس،
 البيلي ڇتِ چور لئه.

خود سان پي هر مند ۾،
 پل پل جهيڙينديس،
 البيلي ڇتِ چور لئه.

انگ انگ ۾ مان چاهه سان،
 پيار پڪيڙينديس،
 البيلي ڇتِ چور لئه.

بنجر ڌرتي موهه جي،
 هر ٿي ڪيڙينديس،
 البيلي ڇتِ چور لئه.

مٿر نغما نينهن جا،
 ور ور چيڙينديس،
 البيلي ڇتِ چور لئه.

دل جي شڪتيءَ سان پئي،
 ڏونگر ٿيڙينديس،
 البيلي ڇتِ چور لئه.

تارن جهڙا جرڪندڙ،
 خواب سهيڙينديس،
 البيلي ڇتِ چور لئه.

ڇم ڇم ڪندي چير سان،
 گڏندي ۽ نچندي،
 سمبارا کاڌي وٺي؟.

استوپا غمگين آ،
 مهين مان روئندي،
 سمبارا کاڌي وٺي؟.

بلڪل ننگي چنڊ جيئن،
 وحشين کان لڪندي،
 سمبارا کاڌي وٺي؟.

هيسيل هرڙيءَ وانگيان،
 خوفن ۾ ڊڪندي،
 سمبارا کاڌي وٺي؟.

ڪو ڄاڻي ٿي ڪونه ٿو،
 چولين جيئن چلندي،
 سمبارا کاڌي وٺي؟.

تنهائون من ۾ رکي،
 ميلن مان لنگهندي،
 سمبارا کاڌي وٺي؟.

اندر جي ڪنهن درد ۾،
 گاج جيان گجندي،
 سمبارا کاڌي وٺي؟.

تنهنجي! دل جي محل جو،
اڳنڌ يا ڪو درُ،
جيڪر مان بڻجي وڃان.

تنهنجو! ڪنگڻ، هار يا،
ماڻي جو جهومرُ،
جيڪر مان بڻجي وڃان.

پياسي تنهنجي! روح لئ،
زم زم يا ساگرُ،
جيڪر مان بڻجي وڃان.

تنهنجي ڀرا! رولاڪ هن،
سپنن لئ ڪو گهرُ،
جيڪر مان بڻجي وڃان.

تنهنجي! تهڪن لاءِ ڪو،
چاهي دل جو ڪرُ،
جيڪر مان بڻجي وڃان.

نيلم ۽ مرجان جيئن،
اڻ ملهه ڪو گوهرُ،
جيڪر مان بڻجي وڃان

موهه جي ميندي هڻي،
روح ٿا لائون لهن،
پيار جي آڪاس تي.

هل! هلي گڏجي ڏسئون،
ڪيئن ٿا جهر ٿا وهن،
پيار جي آڪاس تي.

ٿي ستارا ٿا وڃن،
جي اڏي گهر ٿا رهن،
پيار جي آڪاس تي.

گپتن جا پيشوا،
ڪونه ٿا سچ ۾ ٺهن،
پيار جي آڪاس تي.

ماریا ويندا پڪي،
روز چو مخمورا هن؟،
پيار جي آڪاس تي.

نيري ساڙهيءَ ۾ نچي،
 ڪيڏو ٿا ٻهڪن،
 گنبذ گوريءَ جا

جوپن جي جر ۾ لڇي،
 ڪنهن لئه ٿا تڙپن؟
 گنبذ گوريءَ جا.

سنهڙي ڪڙتي مان پيا،
 حرڪت ساڻ ڏسن،
 گنبذ گوريءَ جا.

اڪيون پائي چٽ ته ڪو،
 اشارا ٿا ڪن،
 گنبذ گوريءَ جا.

گدلا خلل ٿا چلي،
 نيٽ منجم وجهن،
 گنبذ گوريءَ جا.

چُهڻ سان مخمورا ٿا،
 وچونءَ جيئن ڏنگن،
 گنبذ گوريءَ جا.

مٿي ڳوهي اُن منجهان،
 رانديڪا ٺاهيان،
 ننڍڙپڻ موٽي جي ملي.

پترن سان پيرين منجهان،
 پيرن کي لاهيان.
 ننڍڙپڻ موٽي جي ملي.

ڪينچيءَ سان ڪليون ڪٽي،
 لغڙيون کي ٺاهيان،
 ننڍڙپڻ موٽي جي ملي.

وڏي ٿيڻ جا جيءَ مان،
 سڀنا سڀ ڏاهيان،
 ننڍڙپڻ موٽي جي ملي.

پير اُگهاڙي ڳوٺ ۾،
 ڦيٿو ڪو واهيان،
 ننڍڙپڻ موٽي جي ملي.

زوريءَ وينجھاري امڙ،
 ايئن پيو چاهيان،
 ننڍڙپڻ موٽي جي ملي.

پيڙيون ٺاهي ڪاغذي،
 نديءَ ۾ لاهيان،
 ننڍڙپڻ موٽي جي ملي.

منهنجي ساهن ۾ اچي،
ڊولڻ! تون رهجان،
خوشبو بڻجي پريت جي.

نيٺن جون ڳليون لنگهي،
دلڙيءَ ڏي اچجان،
خوشبو بڻجي پريت جي!.

منهنجي قسمت ڏي سگهي،
پيهر پي ورجان،
خوشبو بڻجي پريت جي.

وچڙڻ کان پوياد سان،
مون کي پئي چمجان،
خوشبو بڻجي پريت جي!.

رشتو پوپٽ گل جيان،
مون سان ڪو رکجان،
خوشبو بڻجي پريت جي!.

نفرت جي بدبوءِ کي،
مات ڏئي ڇڏجان،
خوشبو بڻجي پريت جي!.

اکين کي اچ به خوابن مان،
سڳند ساڄن جي ايندي آ.

کڙيا هن ساهه ۾ جيڪي،
انهن سڪ جي گلابن مان،
سڳند ساڄن جي ايندي آ.

رڪيل صندوق ۾ گھڙين،
نشانين ۽ نقابن مان،
سڳند ساڄن جي ايندي آ.

ڪڏهن خوشين جي هيڙن ۽،
ڪڏهن دک جي عذابن مان،
سڳند ساڄن جي ايندي آ.

پڙهيا هن ها جي هاسٽل ۾،
انهن اڻ ملهه ڪتابن مان،
سڳند ساڄن جي ايندي آ.

ڪڏهن احساس ٽڌڙن ۽،
ڪڏهن جذبن جي تابن مان،
سڳند ساڄن جي ايندي آ.

احساسن کي چهڪَ ڏئي،
خون ڪرڻ وارا،
توڪي! آدم ڪيئن چوان؟.

جيئڻ جا انسانن کان،
خواب چنڻ وارا،
توڪي! آدم ڪيئن چوان؟.

ساڙي ماڻهن جا گهرڙا،
خوش ٿيڻ وارا،
توڪي! آدم ڪيئن چوان؟.

مسجد، مندر، چرچ اندر،
بم رکڻ وارا،
توڪي! آدم ڪيئن چوان؟.

وحشت وارين نظرن سان،
لڇ ٽڪڻ وارا،
توڪي! آدم ڪيئن چوان؟.

اُجري پوتر رشتي تي،
داغ هڻڻ وارا،
توڪي! آدم ڪيئن چوان؟.

ايئن نه منهنجي راهه ۾،
پگلي! ساهه وچاءِ،
افسانه ويندا جڙي.

پلوپڙي تان واءِ ۾،
چمين کي نه اڏاءِ،
افسانه ويندا جڙي.

منهنجي نالي جو گلي،
هار نه سهڻي! پاءِ،
افسانه ويندا جڙي.

مان تنهنجو ڇا ٿو لڳان،
دنيا کي نه پڻاءِ،
افسانه ويندا جڙي!

هر محفل هر بزم ۾،
منهنجا گڻ نه گاءِ،
افسانه ويندا جڙي!

ايئن نه منهنجي عڪس کي،
نيئن منجهه لڪاءِ،
افسانه ويندا جڙي!

جيئري دردن جو کفن،
دل کي پارايو،
بُولِيءَ واريءَ پيار ۾.

هر نازڪ احساس کي،
وڌ ڏئي تڙپايو.
بُولِيءَ واريءَ پيار ۾.

سورن سندو مينهڙو،
دل تي برسايو،
بُولِيءَ واريءَ پيار ۾.

منهنجي خوشين جون فصل،
هٿ سان پيلايو،
بُولِيءَ واريءَ پيار ۾.

اُونهي ڪاهي ۾ ڏڪو،
ڏيئي ڪيرايو،
بُولِيءَ واريءَ پيار ۾.

پاڳل مون مخمور سان،
من پي وندرايو،
بُولِيءَ واريءَ پيار ۾.

تنهائيءَ جي ڪنڌ تي،
رکي سرُ روئندي،
منهنجي آ مغموم دل.

پاهر نڪري جسم مان،
تنهنجو! ڊڳ ڏسندي،
منهنجي آ مغموم دل.

گُرڙي جر جي لاءِ جيئن،
تو لئ! ايئن لچندي،
منهنجي آ مغموم دل.

توکان! پو مڙئي سبب،
ٺاهي پئي وڙهندي،
منهنجي آ مغموم دل.

چيريون دردن جون ٻڌي،
سيني ۾ نچندي،
منهنجي آ مغموم دل.

تنهنجي! يادن سان ٻڪي،
ساهه پئي کڻندي،
منهنجي آ مغموم دل.

موتِيي جيئن مهڪي،
لئون لائيندس يار سان.

ڪوهن جهڙي پنڌ تي،
سسئيءَ جيئن سهڪي،
لئون لائيندس يار سان.

راحت پري رقص ۾،
چيرين جان چمڪي،
لئون لائيندس يار سان.

اندر جي اونداهه ۾،
چنڊ جيان چمڪي،
لئون لائيندس يار سان.

ڳوڙها اگهي جيءَ جا،
ٿانڊن تي مرڪي،
لئون لائيندس يار سان.

پٿر هان مخمورا پر،
دل وانگر ڌڙڪي،
لئون لائيندس يار سان.

بي چينيءَ جي مند ۾،
راحت پڻجي اچ،
سُنهن ٿئي ان سونهن جوا.

منهنجي هر احساس ۾،
رنگن وانگر رچ،
سُنهن ٿئي ان سونهن جوا.

منهنجي دل جي ڪيت ۾،
پيرون پڻجي پچ،
سُنهن ٿئي ان سونهن جوا.

پيالو پي ڪو پريت جو،
درد وساري نچ،
سُنهن ٿئي ان سونهن جوا.

ايئن نه ڇڏ اڌ واٽ تي،
پنڌ اڃان آڳچ،
سُنهن ٿئي ان سونهن جوا.

پريل هي ويس پائين ٿي،
۽ سُرخيون ڪنهن لاءِ لائين ٿي،
پُڇي ٿي آسي هُن کان.

سدا غمگين رهندڙ ڇو؟
اڃانڪ مسڪرائين ٿي،
پُڇي ٿي آسي هُن کان.

ڪو اچڻو خاص آڇا؟، جو
ڪڪائون گهر سڃاڻين ٿي،
پُڇي ٿي آسي هُن کان.

اُٿي نيٽن ۾ چاهت ڪي،
ليا در کان ڇو پائين ٿي،
پُڇي ٿي آسي هُن کان.

ڇو پڳلي عشق جي بن ۾؟
هي جوڳي من رُلائين ٿي،
پُڇي ٿي آسي هُن کان.

غزلُ مخمور جو ڪنهن لاءِ؟
سُريلي سُر ۾ ڳائين ٿي،
پُڇي ٿي آسي هُن کان.

ريتن، رسمن ۾ وٺي،
بڻجي ريگستان،
گلشن جهڙي چوڪري.

آباديءَ جي خواب ۾،
ويئي ٿي ويران،
گلشن جهڙي چوڪري.

سانڊيو ويني آجان،
مالهيءَ جو ارمان،
گلشن جهڙي چوڪري.

ڪنپي ويو ڪو پُٽ لڳل،
سج لٿي دوران،
گلشن جهڙي چوڪري.

گهر کان نڪتي ويس ۾،
موٽي ٿي عريان،
گلشن جهڙي چوڪري.

پاڻ به پنهنجي سونهن تي،
جڳ جان آ حيران،
گلشن جهڙي چوڪري.

سُپت جا سلطان!
سنڌڙي سُڌڪي ٿي سڏئي.

بڪين مارن لئ سچڻ!
آءُ ڪٿي ڪي نان،
سنڌڙي سُڌڪي ٿي سڏئي.

مقتل گاهون ٿي ويا،
آهن سڀ ميدان،
سنڌڙي سُڌڪي ٿي سڏئي!

ڪائي جوڏا ٿا وڃن،
ڊاهه اچي زندان،
سنڌڙي سُڌڪي ٿي سڏئي!

جوڙي ويرين لئ وري،
آءُ تڪا ڪي کان،
سنڌڙي سُڌڪي ٿي سڏئي.

رهبر سنڌو ديس جا،
او اوچا انسان!
سنڌڙي سُڌڪي ٿي سڏئي.

”سنڌ جي رهبر سائين جي ايم سيد جي نانءَ“

ماڻي آجو ماڳ،
تڪ لهي ويا عمر جا.

امڙ جي هت جو پڪل،
ڪائي سائو ساڳ،
تڪ لهي ويا عمر جا.

چميو جيئن مون ساهه سان،
ڊولڻ! تنهنجو لاڳ،
تڪ لهي ويا عمر جا.

تنبوري جي ساز تي،
ٻُڌي پت جو راڳ،
تڪ لهي ويا عمر جا.

سُتل ورهين جو رضا!
ڏسي ديس سُجاڳ،
تڪ لهي ويا عمر جا.

ڏڏُ ولوڙيندڙ،
پياري ڏاڏي ياد آ.

صبح سانجهي مينهن ڪي،
ٻڌندڙ، چوڙيندڙ.
پياري ڏاڏي ياد آ.

ڪُنڄي ڏڪندڙ پيرڙا،
پَٽَ تي ڪوڙيندڙ،
پياري ڏاڏي ياد آ.

مرضن ۽ افلاس ۾،
پل پل لوڙيندڙ،
پياري ڏاڏي ياد آ.

گهر پاتين لئه عمر پير،
پاڻ پتوڙيندڙ،
پياري ڏاڏي ياد آ.

سُرهي سان پنهنجون اڇيون،
اڪيون ٻوڙيندڙ،
پياري ڏاڏي ياد آ.

چڪي پَنَ جون ٻيڙيون،
جيءُ جهنجهوڙيندڙ،
پياري ڏاڏي ياد آ

منهنجي نازڪ ساهه تي،
ڳوري لت رکي،
ٽهڪ ڏين ٿا حادثا.

يارن وانگر هوٻهو،
ڪري وار لڪي،
ٽهڪ ڏين ٿا حادثا.

غربت سندي باهه ۾،
جلندي جيءُ ڏسي،
ٽهڪ ڏين ٿا حادثا.

منهنجي سڌڪن جي مٿان،
جهومي چٽ تہ ڪڏي،
ٽهڪ ڏين ٿا حادثا.

جيون جي مخمورا هر،
ڪري تنگ ڳلي،
ٽهڪ ڏين ٿا حادثا.

توڪان وڌ مون کي پرين،
جيون سان آ پيار،
توڪي ايئن چوڻو لڳي؟

دل جي منبر تي پيو،
وينل آ دلدار،
توڪي ايئن چوڻو لڳي؟

تو لئه ناهي ڍوليا،
منهنجو هي سينگار،
توڪي ايئن چوڻو لڳي؟

توڪي صحرا ڏئي تئل،
ڪنڊس مان وٽڪار،
توڪي ايئن چوڻو لڳي؟

تنهنجي خوشين جي مٿان،
غم جو ڪنڊس وار،
توڪي ايئن چوڻو لڳي؟

تنهنجو ويندسُ آنءُ هي،
اجاڙي سنسار،
توڪي ايئن چوڻو لڳي؟

ٽڪرا پنهنجي ذات جا،
جوڙي جوڙي مان،
ساڻو آهيان ٿي ڪريو.

ضديري هُن ڏانهن دل،
موڙي موڙي مان،
ساڻو آهيان ٿي ڪريو.

سهڻن سڀنن جي پنيان،
ڊوڙي ڊوڙي مان،
ساڻو آهيان ٿي ڪريو.

تنبولهرن جي مٿان،
ڪوڙي ڪوڙي مان،
ساڻو آهيان ٿي ڪريو.

سنگت خاطر پاڻ کي،
ٻوڙي ٻوڙي مان،
ساڻو آهيان ٿي ڪريو.

هت پي، هت پي پاڻ کي،
ووڙي ووڙي مان،
ساڻو آهيان ٿي ڪريو.

رسيون ڌرمن جون ٻڌل،
چوڙي چوڙي مان،
ساڻو آهيان ٿي ڪريو.

r

احساسن جي رنگ سان،
رنگيل هر رشتو،
اوچو آ انداز کان.

جيگل امڙ جي پڪل،
هٿڙن جو لولو،
اوچو آ انداز کان،

ذرڙو ذرڙو خاڪ جو،
پنهنجي ڌرتيءَ جو،
اوچو آ انداز کان.

وڪڙي سموسه پيو،
نينگر ننڍڙو سو،
اوچو آ انداز کان.

تنهنجو نچڙي! رقص ۽،
چيرين جو چمڪو،
اوچو آ انداز کان.

مزدورن جي پگهر جو،
ميرو هر قطرو،
اوچو آ انداز کان.

دردن جي جاگير،
لڪي ليڪڪ پاڳ ۾.

رنگن کان محروم ڪا،
جيون جي تصوير،
لڪي ليڪڪ پاڳ ۾.

من موهيندڙ خواب جي،
بدصورت تعبير،
لڪي ليڪڪ پاڳ ۾.

کنهن وڌو جهڙي صفا،
پُسي آ تقدير،
لڪي ليڪڪ پاڳ ۾.

ڏوهه به ڪوئي ڪانه هو،
پويي ڇو تعزير؟
لڪي ليڪڪ پاڳ ۾.

تڙپي ٿي مخمورا دل،
ناهي ٿڌڙي هير،
لڪي ليڪڪ پاڳ ۾.

خود کي ڳوليان ٿو،
پنهنجي ئي مان جيءَ ۾.

عرصي کان پيو پاڻ کي،
کيڏو روليان ٿو،
پنهنجي ئي مان جيءَ ۾.

ٿاڪا وينو ساهه جا،
روز اڪوليان ٿو،
پنهنجي ئي مان جيءَ ۾.

اندر سندي ديد تان،
پٽيون کوليان ٿو،
پنهنجي ئي مان جيءَ ۾.

کيڏيون سندر پيار جون،
بوليون ٻوليان ٿو،
پنهنجي ئي مان جيءَ ۾.

مهڪندو ٻيهر چمن،
پوپتن کي ڏڏ ڏيو.

گل نچندا واءِ ۾،
بهڪندو ٻيهر چمن،
پوپتن کي ڏڏ ڏيو.

جهول ۾ مڪڙيون جهلي،
مرڪندو ٻيهر چمن،
پوپتن کي ڏڏ ڏيو.

فتح جي جهنڊي جيان،
ڦڙڪندو ٻيهر چمن،
پوپتن کي ڏڏ ڏيو.

ماڪ سان ڌوئي جسم،
چمڪندو ٻيهر چمن،
پوپتن کي ڏڏ ڏيو.

هلندڙ ڀڪي ۾ لڳي،
وَرُ ڪنهن جهرڪيءَ جو،
زخمي آهي ٿي پيو.

وڙهندي ڪاري رات سان،
شعلو بتيءَ جو،
زخمي آهي ٿي پيو.

جهيڙي واڳن ساڻ، تَنُ
ننڍڙي مچليءَ جو،
زخمي آهي ٿي پيو.

جيئڻ جو ويساهه اچ،
جڳ ۾ دلڙيءَ جو،
زخمي آهي ٿي پيو.

الفٽ واري واٽ تي،
سپنو سرتيءَ جو،
زخمي آهي ٿي پيو.

ڀڙي ڀٽ جي قتل جو،
جيرو جيڳيءَ جو،
زخمي آهي ٿي پيو.

ڏک ڏانءُ ڻالا،
هيئنڙي جو سمورو ويا خونُ پي.

هڪ لمحِي اندر،
ڪرب جا قافلا،
هيئنڙي جو سمورو ويا خونُ پي.

هـاءِ ڊولاب ۾،
نينهن ها ڪوڪلا،
هيئنڙي جو سمورو ويا خونُ پي.

حادثن جا پهر،
بي رحم مرحلا،
هيئنڙي جو سمورو ويا خونُ پي.

اُڀ جيڏا پرينا،
فاصلا فاصلا،
هيئنڙي جو سمورو ويا خونُ پي.

پياس رڻن ۾ جر،
ووڙڻ نڪتي آ.

سسئي بڻجي دل،
ڪوهن ۾ دلبر،
ووڙڻ نڪتي آ.

خاڪ مڦتل ۾،
بيوه پنهنجو ور،
ووڙڻ نڪتي آ.

گوري سڀنن ۾،
جيئن جو منظر،
ووڙڻ نڪتي آ.

گم ٿيل هستيءَ کي،
ڪا اورانگهي گهر،
ووڙڻ نڪتي آ.

هوشو، هيئونءَ جان،
ڌرتي ڪو گوهر،
ووڙڻ نڪتي آ.

هٿ، تنهنجا! ڳل چهي،
ٿي ويا مخمور هن.

دل سان گڏ گڏ نيٺ هي،
حسن جا جلوا ڏسي،
ٿي ويا مخمور هن.

چپ منهنجا خواب ۾،
چپ ٻئي تنهنجا! چمي،
ٿي ويا مخمور هن.

رند پيئڻ کان اڳهن،
جام جي ويجهو اچي،
ٿي ويا مخمور هن.

ساهر جا احساس اچ،
گيت چندر جو ٻڌي،
ٿي ويا مخمور هن.

8/4/2016 تي لکيل زندگيءَ جي پهرين وائي.

جگنو بڙجي جيءُ،
انڌيرن جي راڄ ۾.

جذبڻ کي جرڪاءُ اُٿا،
هيٺو هيئن نه ٿيءُ،
انڌيرن جي راڄ ۾.

کيسين رهندو ايئن اڃان؟
ڦاٿل ماڻهو هيءُ،
انڌيرن جي راڄ ۾.

جيڪر چڻي کين ها،
آيل! آهي ريءُ،
انڌيرن جي راڄ ۾.

اُجالن جي عشق ۾،
بابل ماري ڏيءُ،
انڌيرن جي راڄ ۾.

جڳ جڳ جيئنڌو شخص سو،
جو ٻارينڌو جيءُ،
انڌيرن جي راڄ ۾.

سڌڪي ڳوڙهن سان،
ريجهايان ٿو هيئنڌو،

اوسينڌي جي مند ۾،
سُرهن سڀنن سان،
ريجهايان ٿو هيئنڌو،

ڇولين جي گونجار تي،
ڪپ تي دردن سان،
ريجهايان ٿو هيئنڌو،

ويهي حُجري ۾ لڪي،
تسبيح داڻن سان،
ريجهايان ٿو هيئنڌو،

رڻ ۾ پوپت پي چيو،
خيالي گلڙن سان،
ريجهايان ٿو هيئنڌو،

ڪوئي ناهي ساڻ ۾،
پنهنجي پاڇن سان،
ريجهايان ٿو هيئنڌو،

پنهنجو خون ڪيان،
چو ايئن چاهي وقت ٿو؟

ڪولي بوتل زهر جي،
زم زم جيئن پيئڻان،
چو ايئن چاهي وقت ٿو؟

تنهنجي لهرن تي ندي!
پاڻ ڪٿي اچليان،
چو ايئن چاهي وقت ٿو؟

دردن ۾ تحليل ٿي،
بڻجي ياد وڃان،
چو ايئن چاهي وقت ٿو؟

بُڪ صدين جي ساهه کان،
پل ۾ آنءُ چننن،
چو ايئن چاهي وقت ٿو؟

تنگدستيءَ جي باه ۾،
سڙي خاڪ ٿيان،
چو ايئن چاهي وقت ٿو؟

سايون ساريون خواهشون،
بچڙن جون پيليان،
چو ايئن چاهي وقت ٿو؟

پاڇي هيٺان موت جي،
ساهن ڪي ساهي،
مٽي پائي هان سٿو.

ڪاڪ محل خوشين سندو،
بي وس ٿي ڏاهي،
مٽي پائي هان سٿو.

پن ڏينهن لئ سوڳ جو،
منظر ڪو ٺاهي،
مٽي پائي هان سٿو.

لولهي لنگڙي زندگي،
صديون ڪي ڪاهي،
مٽي پائي هان سٿو.

جاڳن کان ناراض ٿي،
ننڍن ڪي چاهي،
مٽي پائي هان سٿو.

رنگ جي رت ۾، ديس جو
قرض رضا! لاهي،
مٽي پائي هان سٿو.

گونجي صدين کان پيو،
دردن جو پڙلاءَ،
اڄ پي منهنجي روح ۾.

توڪي! ڪاوڙ ۾ چنم،
آهي هي پڇتاءَ،
اڄ پي منهنجي روح ۾.

تنهنجو! گهلندو عشق آ،
بڻجي ٿڌو واءَ،
اڄ پي منهنجي روح ۾.

قهليل آهي جابجا،
تنهنجو يار! هڳاءَ،
اڄ پي منهنجي روح ۾.

پل پي ٻوٽي اک نه ٿو،
تنهنجو هر ايذاءَ،
اڄ پي منهنجي روح ۾.

خوشبو تنهنجي هٿ رڌل،
ڪاڏي جي آ ماءَ،
اڄ پي منهنجي روح ۾.

احساسن جي باغ ۾،
سڪ جا گل ٿڙيا،
من جي مومل لاءِ هن.

سارا دل جي ڪاڪ جا،
ڪولي در چڏيا،
من جي مومل لاءِ هن.

ساهن جي پرڙن مٿان،
سُرها ڳيچ لڪيا،
من جي مومل لاءِ هن.

جذبا، اڏما ننڊ مان،
پري چرڪ اٿيا،
من جي مومل لاءِ هن.

الفت جي پٽ سان صديون،
نيٽن خواب پريا،
من جي مومل لاءِ هن.

يادن جي اڪڙين منجهان،
ڳوڙها سرخ ڳڙيا،
من جي مومل لاءِ هن.

جن ۾ پياري پريت آ،
تن احساسن کي،
چمان تومن ساهه سان.

خيالي ناهي عڪس کي،
لالڻ جا تن کي،
چمان تومن ساهه سان.

جن تان گذريو آ پرين،
تن تن رستن کي،
چمان تومن ساهه سان،

خوشبو ٿي تومن وڃي،
جنهن پل سڀن کي،
چمان تومن ساهه سان.

وينوندي ٻيٽ جي سدا،
ڪومل يادن کي،
چمان تومن ساهه سان.

مظلومن جي ديد مان،
گزندڙ ڳوڙهن کي،
چمان تومن ساهه سان.

خوشبو ويندس ٿي،
جي چهندي کا اچرا.

مون ۾ موسم موهم جي،
پوندي کا مهڪي،
جي چهندي کا اچرا.

ڳوڙها منهنجي جيءَ جا،
پوندا گل مرڪي،
جي چهندي کا اچرا.

مئل من جي آرزو،
بيهر پوندي جي،
جي چهندي کا اچرا.

ڪونه اجاڙي پوڪڙهن،
سگهندي دنيا هي،
جي چهندي کا اچرا.

زهر جهڙا درد دل،
کلندي ويندي پي،
جي چهندي کا اچرا.

لائون ڏيئي درد سان،
ساهن کي سُڌڪا،
وقت ڏنا هن ڏيڃ ۾.

سانڊيان ويٺي ساه ۾،
گهرا جي صدماءِ،
وقت ڏنا هن ڏيڃ ۾.

بڻبا بيلي کين کي،
جاڻان، جي سڀن،
وقت ڏنا هن ڏيڃ ۾.

سسئيءَ وانگر ڪيترا،
مونکي پي دوڪا،
وقت ڏنا هن ڏيڃ ۾.

بي چينيءَ جي باهه ۾،
چيندڙ هي الڪا،
وقت ڏنا هن ڏيڃ ۾.

دل جي نيٽن کي رضا،
ڪٽڪا، اوجاڳا،
وقت ڏنا هن ڏيڃ ۾.

پنچين سنڌي لات جيئن،
منڙو ٿي آواز،
شهنشاه او راڳ جا.

سونهاري هن سنڌ کي،
توتي آهي ناز،
شهنشاه او راڳ جا!

تنهنجو هر آلاپ چڻ،
تنپوري جو ساز،
شهنشاه او راڳ جا!

تنهنجو سڀ کان راڳ ۾،
نيارو آ انداز،
شهنشاه او راڳ جا.

تنهنجي هر هڪ ڳيڃ ۾،
چاهت جو آ راز،
شهنشاه او راڳ جا.

“سنڌي گيتن جي شهنشاه، سدا بهار راڳي شمن علي ميراليءَ جي نانءَ”

توڪي ماريندسُ،
مون کي چوندو درد آ.

تنهنجي اندر ۾ عمر،
ساري گهاريئندسُ،
مون کي چوندو درد آ.

توڪي پوڙي ڪُن ۾،
خود کي تاريندسُ،
مون کي چوندو درد آ.

توڪي تارا ڏينهن جا،
مان ڏيڪاريندسُ،
مون کي چوندو درد آ.

روز عذابن جا ڏيا،
تو ۾ پاريندسُ،
مون کي چوندو درد آ.

توڪي گهائڻ لئه رضا،
خنجر ڌاريندسُ،
مون کي چوندو درد آ.

مهڪي پيا رابيل هن،
منهنجي نيٽن جا،
ڏسي وينگس وهنجندي.

پڙڪي لونءِ لونءِ ۾ پيا،
شعلہ جذبن جا،
ڏسي وينگس وهنجندي.

رُڪجي ويا هن پيرڙا،
هڪ هنڌ ساهن جا،
ڏسي وينگس وهنجندي.

هوش ٿڙي پيا اوچتو،
هوش، حواسن جا،
ڏسي وينگس وهنجندي.

پل ۾ راهيءَ جا لهي،
ٿڪ ويا سفرن جا،
ڏسي وينگس وهنجندي.

ماڻ ويا مخمورا ٿي،
نغمه ڌڙڪن جا،
ڏسي وينگس وهنجندي.

سسئيء جيئن دلدار،
راس نه آيو پاڻ ڪي.

نوريءَ جهڙي نار جو،
سپني ۾ پي پيار،
راس نه آيو پاڻ ڪي.

روئي ڪيان فرياد ٿو،
خوشين جو قولار،
راس نه آيو پاڻ ڪي.

ٽهڪ نه ڏي اُڇريل ڏسي،
آئينا! سينگار،
راس نه آيو پاڻ ڪي.

نيٺ چون نابين ٿا،
رنگيلو سنسار،
راس نه آيو پاڻ ڪي.

سهڻيءَ ڪن ۾ ٿي چيو،
ڏک آهي ميهار،
راس نه آيو پاڻ ڪي.

بنجر ٿي وياسين رضا،
سُرهو هيل بهار،
راس نه آيو پاڻ ڪي.

بولي ٿو پاڙو،
تيز اڇوڪي دؤر ۾،
ماڻهو محبت ڪي ٿڌي.

پنهجن ڪي ئي ٿو هڻي،
دوڪي جو ڌاڙو،
تيز اڇوڪي دؤر ۾،
ماڻهو محبت ڪي ٿڌي.

مطلب واري ماڳ ڏي،
رڪي ٿو لاڙو،
تيز اڇوڪي دؤر ۾،
ماڻهو محبت ڪي ٿڌي.

ويڻ خاطر ٿو وٽي،
ڪنيون ڪهاڙو،
تيز اڇوڪي دؤر ۾،
ماڻهو محبت ڪي ٿڌي.

پالي ٿو پيو سوگ سان،
اندر ۾ ساڙو،
تيز اڇوڪي دؤر ۾،
ماڻهو محبت ڪي ٿڌي.

سورَ توسان سلیان،
هیٺ پل کن لهی جی اچین ای خدا!.

توکی پاڪر پری،
دانهن دل جی دیان،
هیٺ پل کن لهی جی اچین ای خدا!.

تومان محبوب جی،
سڪ ڪا لاهیان،
هیٺ پل کن لهی جی اچین ای خدا!.

روح ۽ جسم سان،
توکی سجدو کیان،
هیٺ پل کن لهی جی اچین ای خدا!.

نیٺ پوٽی پئی،
توکی من سان پسان،
هیٺ پل کن لهی جی اچین ای خدا!.

توکی درپن ڪری،
سونهن پنهنجي ڏسان،
هیٺ پل کن لهی جی اچین ای خدا!.

کنهن لئه آن بیتاب؟
عرصي کان او ننڊا تون.

کنهن لئه ایڏي پیار سان؟
پالین پیئي خواب،
عرصي کان او ننڊا تون.

آئي آهین ماڻ ۾،
سهندي کیئن عذاب؟
عرصي کان او ننڊا تون.

کنهن لئه بیٺي آن کنیون؟
اکین منجهه گلاب،
عرصي کان او ننڊا تون.

چوٿي ویندي جاڳ آن؟
ساري ڪو دولاب،
عرصي کان او ننڊا تون.

قدرت جا ڪي پرھ جو،
نغما ڳائي ٿو،
ٽنپي تي ويٺو پڪي.

ڳوٺاڻن ڪي ننڊ مان،
ڄڻ جاڳائي ٿو،
ٽنپي تي ويٺو پڪي.

گُرڙي ٿس ڪا چُهنب ۾،
جيڪا ڪائي ٿو،
ٽنپي تي ويٺو پڪي.

ڪنهن لئم ايڏو ڪرب مان؟،
پيو ڪر لائي ٿو،
ٽنپي تي ويٺو پڪي.

تڙڳي نديءَ مان اچي،
ڪنپ سڪائي ٿو،
ٽنپي تي ويٺو پڪي.

ولر ڪهڙي پار ويو،
پيو واجهائي ٿو،
ٽنپي تي ويٺو پڪي.

پنهنجي عيبن ۾ اسان،
پاتي سي اڄ جهات،
نوڙي آڏو عشق جي.

ورهين جي ميري اچي،
جرڪائي سي ذات،
نوڙي آڏو عشق جي.

سيٽيل اندر ڪي ڏني،
هميشه لئم مات،
نوڙي آڏو عشق جي.

پهريون پيرو عمر ۾،
ٻڏي پنهنجي لات،
نوڙي آڏو عشق جي.

ميٽي پنهنجي قلب تان،
دنيا جي هر تات،
نوڙي آڏو عشق جي.

حد ۽ لحد جي رضا!
سمجھي سين هر بات،
نوڙي آڏو عشق جي.

ڌارين جيئن رهندو،
آهيان پنهنجي پونءِ ۾.

چادر اُڍي ماڻ جي،
گونگوڻي گهمندو،
آهيان پنهنجي پونءِ ۾.

مظلومن جون واءِ مان،
چيخون پيو ٻُڌندو،
آهيان پنهنجي پونءِ ۾.

روز نئين فرعون جا،
ظلم نوان سهندو،
آهيان پنهنجي پونءِ ۾.

سڀ ڪجهه هوندي پي مگر،
ڳيپي لئس سڪندو،
آهيان پنهنجي پونءِ ۾.

اجاتي ڊپ سان ڀريل،
ساهه ڳرا کڻندو،
آهيان پنهنجي پونءِ ۾.

مهڪندڙ مند جان،
ماڻيون رونقون،
آءُ ڀل ۾ پرين! زندگيءَ جون سڀئي.

دل جي ڪاغذ مٿان،
وارتائون لڪون،
آءُ ڀل ۾ پرين! زندگيءَ جون سڀئي.

پيار جي چانو ۾،
ويهي لاهيون سڪون،
آءُ ڀل ۾ پرين! زندگيءَ جون سڀئي.

مختصر ٻڪ اندر،
ٿا گهڙيون جي وٺون،
آءُ ڀل ۾ پرين! زندگيءَ جون سڀئي.

روح جون ڳالهڙيون،
ديد سان ٿا ڪيون،
آءُ ڀل ۾ پرين! زندگيءَ جون سڀئي.

پل پل منهنجي حال ڪي،
وينيون ماضيءَ جون،
روئارن ٿيون ڳالهڙيون.

منهنجي مرڪن ڪي سدا،
دڪي دلڙيءَ جون،
روئارن ٿيون ڳالهڙيون.

رندن سان گڏ ڄام ڪي،
وچڙيل ساقيءَ جون،
روئارن ٿيون ڳالهڙيون.

پم کان پو پيون خاڪ ڪي،
اڇڙيل وسڻيءَ جون،
روئارن ٿيون ڳالهڙيون.

جنت ڪي پيون، عشق ۾،
سڙيل پرڙيءَ جون،
روئارن ٿيون ڳالهڙيون.

نديءَ ڪي، ڪپ تي لڇي،
مئل مچليءَ جون،
روئارن ٿيون ڳالهڙيون.

تنبوري ۽ شاهه ڪي،
ڏڪي ڌرتيءَ جون،
روئارن ٿيون ڳالهڙيون.

وطن جو پرم ٿوڙيندي،
نه آئي ليهه ڇو توڪي!؟

ڏڪاريل سانگين جا حق،
قبائلي محل جوڙيندي،
نه آئي ليهه ڇو توڪي!؟

بڻي اغيار پنهنجن جي،
سٺا سيني ۾ ڪوڙيندي،
نه آئي ليهه ڇو توڪي!؟

پلائي پونءِ جا ٿورا،
ثقافت رنگ ٻوڙيندي،
نه آئي ليهه ڇو توڪي!؟

پنپورين، پوپتن، گلڙن،
جانازڪ تن مروڙيندي،
نه آئي ليهه ڇو توڪي!؟

لتاڙي خواب مارن جان،
خزانن لاءِ ووڙيندي،
نه آئي ليهه ڇو توڪي!؟

امڙ جي جوان خوابن جا،
ڪري ويو ڪير ٽڪرا آ؟

شمر وانگي گناهن جي،
ترارن سان خوابن جا،
ڪري ويو ڪير ٽڪرا آ؟

حوس جي ٻاٽ گهريءَ ۾،
جواڻيءَ جي حجابن جا،
ڪري ويو ڪير ٽڪرا آ؟

ڪري ماتم چون ٿا سر،
تنبورن ۽ ربابن جا،
ڪري ويو ڪير ٽڪرا آ؟

اُجاڙي رنگ گلشن جا،
نرم، نازڪ گلابن جا،
ڪري ويو ڪير ٽڪرا آ؟

حرف تڙپن پيا گند تي،
علم ڏيندڙ ڪتابن جا،
ڪري ويو ڪير ٽڪرا آ؟

آسون ۽ سڀنا،
گهورينديس مان عشق تان.

سهڻي سندر عمر جا،
دلڪش سڀ لمحہ،
گهورينديس مان عشق تان.

نور نگاهن جو سڄو،
۽ سُر ساھن جا،
گهورينديس مان عشق تان.

حج، نيڪيون، بندگان،
روزا ۽ سجدا،
گهورينديس مان عشق تان.

ميڙي سيڙي موھ مان،
ٿھڪ سڀئي سرھ،
گهورينديس مان عشق تان.

اديون! آئون مرڪندي،
منزل ۽ رستا،
گهورينديس مان عشق تان.

“سهڻي شاعره، پياري پيڻ سنڌو پيرزادو جي نانءَ”

اُچي هر هڪ مند کان،
جڻ ڌرتيءَ جهڙي،
مون کي سنڌو ٿي لڳي.

اندر جي ايمان جان،
خالص ۽ اجري،
مون کي سنڌو ٿي لڳي.

رحمت* گل راپيل جو،
۽ خوشبو ان جي،
مون کي سنڌو ٿي لڳي.

ٽوهن جي سنسار ۾،
چڪو۽ جيئن منڙي،
مون کي سنڌو ٿي لڳي.

پياري هر احساس کان،
چنچل ڪا تلي،
مون کي سنڌو ٿي لڳي.

جهڙي ٻولي شاهه جي،
بلڪل ئي اهڙي،
مون کي سنڌو ٿي لڳي.

منهنجي بنجر روح تي،
بادل بڻجي وس،
ڪوهيڙي جي ڏنڌ ۾.

سڪ جي پيرن ساڻ اچ،
دل جو وٺي گس،
ڪوهيڙي جي ڏنڌ ۾.

پيئڻ ڏي مي وانگيان،
چپڙڻ مان ڪا رس،
ڪوهيڙي جي ڏنڌ ۾.

ساڙيلي سنسار کي،
آءُ ڪري اچ پيس،
ڪوهيڙي جي ڏنڌ ۾.

آئينو هان مان پرين،
مون ۾ صورت پس،
ڪوهيڙي جي ڏنڌ ۾.

لوهه منجهان مخمور کي،
چهي ڪر پارس،
ڪوهيڙي جي ڏنڌ ۾.

*رحمت پيرزادو خوبصورت شاعر ۽ سنڌوءَ پيرزادو جو جيون ساٿي.

ڌرتي سرتيءَ لاءِ سدا،
شعلن کي چهندي،
سرهائي ٿيندي اٿم.

سنڌڙي! تنهنجي سونهن تي،
ڪوٽائون لکندي،
سرهائي ٿيندي اٿم.

گهايل جي ڪنهن گهءِ تي،
مرهم ڪا رکندي،
سرهائي ٿيندي اٿم.

روز نئين سر ڏوليا،
عشق هٿان ڪسندي،
سرهائي ٿيندي اٿم.

منهنجي آلي ديد کي،
هوءَ ڏسي ڪلندي،
سرهائي ٿيندي اٿم.

تنهنجي سڌ تي بي وڦاءِ،
چوهر هر ورندي،
سرهائي ٿيندي اٿم.

منهنجي نيٽن کان سڀئي،
پنهنجا هي سڀنا،
موٽائي وٺ موهڻي!

تو جي چمڻ جا ڏنا،
ڪومل سي تحفا،
موٽائي وٺ موهڻي!

جهاڳي جهاڳي هان ٿڪو،
دردن جا صحرا،
موٽائي وٺ موهڻي!

خوشبو کان خالي سڀئي،
چاهت جا گلڙا،
موٽائي وٺ موهڻي!

دوزخ سندي آڳِ جان،
دڪنڌڙ هي جذبا،
موٽائي وٺ موهڻي!

تو جي اڀريا ها ڪڏهن،
سڪ جا سي سجدا،
موٽائي وٺ موهڻي!

مون کان هي مخمور جان،
بي معنيٰ رشتا،
موٽائي وٺ موهڻي!

ڌرتيءَ تي آڪاس تان،
مون لاءِ هيڪر لاهه،
پاريهر جهڙا پرينا.

قيد نه توکي مان ڪندس،
موهه ۾ مون سان نهه،
پاريهر جهڙا پرينا.

اڏري وڃجان صبح پل،
رات ته مون سان رهه،
پاريهر جهڙا پرينا.

مون کي سمجهي باز ڪو،
ايئن نه ايندو نهه،
پاريهر جهڙا پرينا.

گهوريندس توتان خوشيون،
پڪو آهي پهه،
پاريهر جهڙا پرينا.

منهنجي عيبن جي مٿان،
اچي رک ڪو نهه،
پاريهر جهڙا پرينا.

دل جي پيدن جون پيون،
هوريان گالهيون ڪن،
سرتيون ويٺيون شام جو

پنهنجي پنهنجي محب کي،
ساري ٿيون مهڪن،
سرتيون ويٺيون شام جو.

باهه پري ٿي پو به چو،
ٿڌ ۾ ٿيون ٿڌڪن،
سرتيون ويٺيون شام جو.

گاڙهي سائي گج ۾،
ڪيڏو ٿيون بهڪن،
سرتيون ويٺيون شام جو.

پوڳ ڪري مخمورا ٿيون،
چپڙن ۾ مشڪن،
سرتيون ويٺيون شام جو.

ساڙي ڇوڏن سان،
تھڱ ڏئي هو ويا هليا.

ڪائي منهنجي ماس ڪي،
گجهن، ڊوڏن سان،
تھڱ ڏئي هو ويا هليا.

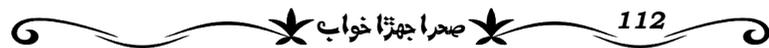
وچوڙي جي واءِ ۾،
لوڏي لوڏن سان،
تھڱ ڏئي هو ويا هليا.

محلاتي دوڪا ڪري،
تر جي اوڏن سان،
تھڱ ڏئي هو ويا هليا.

ڏير ڪٽي منهنجو پنهل،
آيل! توڏن سان،
تھڱ ڏئي هو ويا هليا.

* ڊوڏن... جابلو ڪانءَ

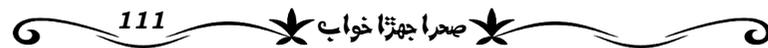
انائين جا محل ڊاهي،
منهن ڪو قرب جو اڏجي.

ڪري خوابن جا گڏ ڪانا،
انهن مان پترو ناهي،
منهن ڪو قرب جو اڏجي.

وطن جي عشق ۾ رنگجي،
مٽيءَ جي مھڪ ڪي چاهي،
منهن ڪو قرب جو اڏجي.

ڪڍي سارو اهو ڪچرو،
پريل جو ذهن ۾ آهي،
منهن ڪو قرب جو اڏجي.

اکين تان نفرتن واريون،
پٽيون مخمورا! اڄ لاهي،
منهن ڪو قرب جو اڏجي.

دل نوحه گر بڻيل،
۽ عمر پير زندگي،
مون ڏني ماتم ڪندي.

ڏک ۾ جهومي پئي،
سا وري سک ۾ سڪي،
مون ڏني ماتم ڪندي.

لاش پوپت جي مٿان،
باغ ۾ هر هڪ ڪلي،
مون ڏني ماتم ڪندي.

رقص جي دوران ئي،
خوبصورت نرتڪي،
مون ڏني ماتم ڪندي.

ماڙين جي شهر ۾،
هڪ ڪڪائين جهوپڙي،
مون ڏني ماتم ڪندي

سنڌ جي تقدير آ،
هر زماني، هر گهڙي،
مون ڏني ماتم ڪندي.

ساهن جو سارو سفر،
پل جو چڻ ته لڳو،
دوڪو ڪو رنگين آ.

حقيقت کان ٿي پري،
پاڪر منجهه پريو،
دوڪو ڪو رنگين آ.

سڄي منهنجي ديدڪي،
انڌي وقت ڏنو،
دوڪو ڪو رنگين آ.

هر ڪاموري قوم جي،
نيٺن منجهه رکيو،
دوڪو ڪو رنگين آ.

دنيا جو هر فلسفو،
مون کي عشق ڏسيو،
دوڪو ڪو رنگين آ.

سجدي ۾ جاتو اسان،
عالم هيءُ سڄو،
دوڪو ڪو رنگين آ.

ڪُپرِ جانِ تقدیر! هیئن،
ڏنگ نہ گھرا هڻ،
مون کي ٿي تکلیف ٿي.

غربت جي هر پھر مان،
درد! نہ مون تي چڻ،
مون کي ٿي تکلیف ٿي.

ٿانڊن تي پيوهان ڪري،
ساڻي! ٺوڙي ڪڻ،
مون کي ٿي تکلیف ٿي.

هیئن نہ منهنجا عڪس! تون،
منهنجو دشمن بڻ،
مون کي ٿي تکلیف ٿي.

وحشي بگھڙ جو ڏسي،
کاڌل هر ٿين ڏڻ،
مون کي ٿي تکلیف ٿي.

وار ڪھاڙين جا نہ ڪيو،
چئي ٿو سائو وڻ،
مون کي ٿي تکلیف ٿي.

ٿاڀا ڪائيندو،
توکان پو! منهنجو سفر.

تنهائيءَ جو گيچ پيو،
سڏڪي ڳائيندو،
توکان پو! منهنجو سفر.

جاڻان ٿو رنگن پريو،
جڳ ٺڪرائيندو،
توکان پو! منهنجو سفر.

پياسو رکي پاڻ کي،
ساهه سُڪائيندو،
توکان پو! منهنجو سفر.

پيڙائن جي راهه ۾،
پاڻ رُلائيندو،
توکان پو! منهنجو سفر.

منزل کان مخمورا! اڳ،
پنڌ ڪٽائيندو،
توکان پو منهنجو سفر.

پٿر جي آڪاس ڪي،
آخر ڌارينديون،
چيخون ڪي مظلوم جون.

ننڍ پيل انصاف ڪي،
نيٺ اٿارينديون،
چيخون ڪي مظلوم جون.

ظلمت جي فرعون ڪي،
نيٺ لئه مارينديون،
چيخون ڪي مظلوم جون.

قريو بڻجي ديس مان،
گند پُهارينديون،
چيخون ڪي مظلوم جون.

دشواريون سپ، امن جي،
دڳ تان تارينديون،
چيخون ڪي مظلوم جون.

بغاوت جو پڪ رضا،
سج اڀارينديون،
چيخون ڪي مظلوم جون.

ريءَ پرڙن جي اُڏان،
ڪيستائين اي خدا!!؟.

مان بنان قدم پيو،
وقت جي پويان ڊڪان،
ڪيستائين اي خدا!!؟.

روز وٺندين سخت ڪي،
آزمودا پيو نوان،
ڪيستائين اي خدا!!؟.

ڏسي ته ڪجهه رهندين پلام،
هيئن ڀردن جي پٺيان،
ڪيستائين اي خدا!!؟.

بهشت جي مان لوپ ۾،
بندگيون وينو ڪيان،
ڪيستائين اي خدا!!؟.

خوف پيو تنهنجو ڏٺي،
هنيانءَ ڌاريندو، ملان،
ڪيستائين اي خدا!!؟.

مڪ تي زوريءَ ڪوڪلام،
 ٿهڪ سڃاڻيندي،
 من ۾ روئي پئي سڪي.

ماضيءَ جي تصوير سان،
 نيٺ ملائيندي،
 من ۾ روئي پئي سڪي.

زخمي زخمي آس ڪي،
 مرهم لائيندي،
 من ۾ روئي پئي سڪي.

يادن سان محبوب جي،
 آڳالهائيندي،
 من ۾ روئي پئي سڪي.

پرستم سندي پار ڏي،
 خواب اڏائيندي،
 من ۾ روئي پئي سڪي.

تحفو ساڃن جو ڏنل،
 پاييل پائيندي،
 من ۾ روئي پئي سڪي.

سڏگندي، رات سان،
 مون سلي سور آ جيءُ هلڪو ڪيو.

هڪڙي رابيل جي،
 مهڪندڙ تات سان،
 مون سلي سور آ جيءُ هلڪو ڪيو.

ڪنهن سڃڻ جيئن ئي،
 درد جي ذات سان،
 مون سلي سور آ جيءُ هلڪو ڪيو.

باهه جان پڙڪندڙ،
 گرم جذبات سان،
 مون سلي سور آ جيءُ هلڪو ڪيو.

جا مقدر بڻي،
 روئي تنهن مات سان،
 مون سلي سور آ جيءُ هلڪو ڪيو.

گاج وانگر گجي،
 ميگهه، برسات سان،
 مون سلي سور آ جيءُ هلڪو ڪيو.

منهنجي دل معصوم جو،
خيال پرين! رڪجان،
مون کان پوهر مند ۾.

چو مون کي توکان چنئين،
دوريءَ کان پُچجان،
مون کان پوهر مند ۾.

پنهنجي پاڇي ساڻ ٿي،
سور سڄڻ! سلجان،
مون کان پوهر مند ۾.

توڪي! منهنجو آ قسم،
مهڪيل ٿي رهجان،
مون کان پوهر مند ۾.

منهنجو منهنجي ياد مان،
واس پرين! ونجان،
مون کان پوهر مند ۾.

سک پي هٽندي ڏنگ پيام،
ڏڪڙن جان ڏسجان،
مون کان پوهر مند ۾.

ڏڪن جي ڏيمه لاڙي وٺي،
فضا سُرهي محبت جي.

جڙون مضبوط دلڙيءَ جون،
بٽي چوهو اڪاڙي وٺي،
فضا سُرهي محبت جي.

اڳي آباد ٿيڻ کان ٿي،
اسان کي آ اجاڙي وٺي،
فضا سُرهي محبت جي.

حياتيءَ جي ننگي بُت کي،
آ چيري جيئن ساڙي وٺي،
فضا سُرهي محبت جي.

عجب خوابن جي کوليءَ ۾،
هميشه لاءِ واڙي وٺي،
فضا سُرهي محبت جي.

لڪايوسي گهڻو خود کي،
مگر مخمورا! جهاڙي وٺي،
فضا سُرهي محبت جي.

آس جي هر جُهڳي،
وقت ڏاهي ڇڏي،
سور رهندو اهو ساھ ۾.

ڪونہ گل ٿي حياتي سڄي،
هينئڙي جي ڪلي،
سور رهندو اهو ساھ ۾.

بد شڪل ٿي وئي اوچتو،
هيءَ حسين زندگي،
سور رهندو اهو ساھ ۾.

ٿي نہ هُن جو سگهيس ۽ نہ ٿي،
هوءَ منهنجي سگهي،
سور رهندو اهو ساھ ۾.

ڪونہ هُن جي سگهيو جيءَ کي،
چاهه منهنجو چهي،
سور رهندو اهو ساھ ۾.

روح جو منهن ڏسڻ واسطي،
هوءَ نہ ٿي آرسِي،
سور رهندو اهو ساھ ۾.

مي محبت جو پي،
جهومڻ ٿو مان چاهيان.

وچوڙي جي سور کي،
سهڻ لئ سرتي،
جهومڻ ٿو مان چاهيان.

توڪان هاري نينهن ۾،
تنهنجي نالي ٿي،
جهومڻ ٿو مان چاهيان.

ماتم کي ڪا مات ڏئي،
خوشين سان ٻڪجي،
جهومڻ ٿو مان چاهيان.

گهوري نندون عشق تان،
جاڳن منجهه جلي،
جهومڻ ٿو مان چاهيان.

بازن جي چنبن منجهان،
ڪڍي هر جهر کي،
جهومڻ ٿو مان چاهيان.

اوڪايون سڀ طئه ڪري،
ماڻيندو معراج،
پرڀتم! پنهنجو پرڀتڻو.

مهڪائيندو مهڪ سان،
سارو هيءُ سماج،
پرڀتم! پنهنجو پرڀتڻو.

اڏندو اوچي عرش تي،
ٿوڙي انڌ رواج،
پرڀتم! پنهنجو پرڀتڻو.

جنگ جوڻيندو ٻات سان،
ٿي قنديل، سراج،
پرڀتم! پنهنجو پرڀتڻو.

اهڙو ئي ناياب آ،
جهڙو ڪو پڪراج،
پرڀتم! پنهنجو پرڀتڻو.

سجندو پنهنجي سر مٿان،
ٿي عظمت جو تاج،
پرڀتم! پنهنجو پرڀتڻو.

دنيا! تنهنجو رنگ،
جاتو پيڙا ۾ پڇي.

دوڪا ڪائي سخت ڪي،
جيئن سندو ڍنگ،
جاتو پيڙا ۾ پڇي.

پئسي تي ئي ٿو وڃي،
چاهت وارو چنگ،
جاتو پيڙا ۾ پڇي.

پنهنجي قسمت تي سدا،
چڙهيل هوندو زنگ،
جاتو پيڙا ۾ پڇي.

ڪيڏو زهريلو رضا،
غربت جو آڏنگ،
جاتو پيڙا ۾ پڇي.

پن جي بيڙي ٿو چڪي،
کنگهندي ڪو پوڙهو،
ڪٿ تي وينو سانجهه جو.

هاري لاهي ٿڪ ٿو،
پنيءَ ٻاري جو،
ڪٿ تي وينو سانجهه جو.

خفتي ڪڪڙ تي ڪري،
گهر ۾ ٿو جهيڙو
ڪٿ تي وينو سانجهه جو.

ريجهائي ٿو پيءُ پيو،
روئيندڙ ٻچڙو،
ڪٿ تي وينو سانجهه جو.

حمله نيٽن سان ڪري،
سهڻو ماڻهو ٿو،
ڪٿ تي وينو سانجهه جو.

درديلو مخمور چو؟
گائي ٿو نغمو،
ڪٿ تي وينو سانجهه جو.

لاش الا! ٿي ويو،
جهيڙيندي ڪو وقت سان.

پياري پنهنجي عمر کان،
تنگ، خفا ٿي ويو،
جهيڙيندي ڪو وقت سان.

گهر جي غربت جي مٿان،
پاڻ فدا ٿي ويو،
جهيڙيندي ڪو وقت سان.

هڪڙي خوشيءَ واسطي،
درد ڪٿا ٿي ويو،
جهيڙيندي ڪو وقت سان.

ڪنڀرو نازڪ گلُ جيان،
لوهه صفا ٿي ويو،
جهيڙيندي ڪو وقت سان.

مٽيءَ ڌرڙن سان ملي،
نيٺ فنا ٿي ويو،
جهيڙيندي ڪو وقت سان.

واهڻ مان ويران،
ڪيئن ٿيس چالءُ تو پچين!؟

چاهت ۾ گلدان جي،
پل ۾ ڪنڊن دان،
ڪيئن ٿيس چالءُ تو پچين!؟

سنياليندڙ پي هيو،
پوءِ پي آئون زبان،
ڪيئن ٿيس چالءُ تو پچين!؟

ننڍڙي خوشيءَ جي پٺيان،
دردن جو ديوان،
ڪيئن ٿيس چالءُ تو پچين!؟

لاهن چاڙهن ۾ لچي،
وک وک تي حيران،
ڪيئن ٿيس چالءُ تو پچين!؟

گلشن مان مخمورا هيئن،
رُج ۽ ريگستان،
ڪيئن ٿيس چالءُ تو پچين؟

خواب ڪي سرها ڏسڻ،
پنهنجي مرضيءَ سان جيئڻ،
ڏوهه چو سنگين آ؟.

کوڙ جي لاهي سسي،
سچ جو پاسو ڪڍڻ،
ڏوهه چو سنگين آ؟.

ديد جهڙي آر سان،
پرڻ الفت جو ڀرڻ،
ڏوهه چو سنگين آ؟.

ديس جي زخمن مٿان،
ويج ٿي مرهم رکڻ،
ڏوهه چو سنگين آ؟.

رات جي ماحول ۾،
ڪڙڪپي تي جان ڀرڻ،
ڏوهه چو سنگين آ؟.

ڪهڙا خواب ڏسان؟
ڪيسي خالي دوستوا.

ڪيئن زماني جان گڏي؟
لوڏي ٻانهن هالن،
ڪيسي خالي دوستوا.

ٻچڙن جي لئه عيد جا،
ڪپڙا ڪيئن وٺان؟
ڪيسي خالي دوستوا.

منڙي جيگل لئه دوا،
آڻيان آنءُ ڪٿان؟
ڪيسي خالي دوستوا.

دنيا ۾ ڦٽُ ٻال جان،
جڻ ته پيو ٿڌجان،
ڪيسي خالي دوستوا.

تقاضائون وقت جون،
پوريون ڪيئن ڪيان؟
ڪيسي خالي دوستوا.

ڪيئن پرينءَ کي پيار جو؟
چلڙو تحفو ڏيان،
ڪيسي خالي دوستوا.

هر شي کان نيارو،
عشق اسان کي ٿولڳي.

جنت جي تشبيهم ۽،
رب جو استعارو،
عشق اسان کي ٿولڳي.

اڳ ۾ لڳندو هو منو،
پر اڄڪلهه ڪارو،
عشق اسان کي ٿولڳي.

گلڙن جهڙو نرم ۽،
پوپت جيئن پيارو،
عشق اسان کي ٿولڳي.

ڪنهن پل سيارو پوهه ۽،
ڪنهن پل اونهارو،
عشق اسان کي ٿولڳي.

توکان پو مخمورا جن،
ٿل ڪو تارو،
عشق اسان کي ٿولڳي.

نيٽ وڃائي راهه ۾،
ڪاٿي هون پهتا،
سڏي ناهي پاڻ کي.

پهچائيندا ماڳ يا،
روليندا رستا،
سڏي ناهي پاڻ کي.

ڪنڊا بڻبا خواب يا،
بڻبا گلدستا،
سڏي ناهي پاڻ کي.

ڪنهن کي گهائڻ لئه خنجر،
يارن هن ورتا،
سڏي ناهي پاڻ کي.

آهيون اڄ پي قيد يا،
ٻاهر هون نڪتا،
سڏي ناهي پاڻ کي.

مهنگا هون هيرن جيان،
يا آهيون سستا،
سڏي ناهي پاڻ کي.

ڊاهي سارو ڊوهه،
ماڻيو مون معراج آ.

ميٽي اجري قلب تان،
دنيا جو اندوهه،
ماڻيو مون معراج آ.

پتڪي پتڪي راهه ۾،
آخر ڳولي موهه،
ماڻيو مون معراج آ.

چلڪا ڏيندڙ سون مان،
بلڪل بڻجي لوهه،
ماڻيو مون معراج آ.

پنهنجي ميري ذات تي،
سارو چنڊي چوهه،
ماڻيو مون معراج آ.

روئي، رڙي ورهه ڪي،
بخشائي هر ڏوهه،
ماڻيو مون معراج آ.

اڪڙين ۾ اُڪاءُ
گُرندا مرچن جيئن هِن.

ساچن ساري سور سڀ،
پاڳل هيٺئين جا،
گُرندا مرچن جيئن هِن.

گُڏي هِن سنسار ۾،
الفٽ جا اڏما،
گُرندا مرچن جيئن هِن.

هر دشمن جي ديد ۾،
ڳاڙها هي جهنڊا،
گُرندا مرچن جيئن هِن.

ڏيندا جي راحت هئا،
اڄڪلھ سي سڀنا،
گُرندا مرچن جيئن هِن.

جاڪون وڇڙيا هون پرين،
تاڪون دل دهڪا،
گُرندا مرچن جيئن هِن.

جيئن ئي ساهن تي رسين،
ڍور جيان واڙيانءِ
موت! اڳر وس مون هلي.

سُڪل ڪنهن وڻ وانگيان،
تيلي ڏئي ساڙيانءِ،
موت! اڳر وس مون هلي.

ڪين ورين واپس جتان،
تنهن رستي لاڙيانءِ،
موت! اڳر وس مون هلي.

ڪاوڙ، خفگيءَ رنج ۾،
ڪاڳر جان ڦاڙيانءِ،
موت! اڳر وس مون هلي.

ڌوڻا ڏيئي زور سان،
پاڙئون اڪاڙيانءِ
موت! اڳر وس مون هلي.

مرڪي، ڌرتيءَ جي،
نانءِ ڪيوهر خواب آ.

صدين کان اندر اندر،
وينل هستيءَ جي،
نانءِ ڪيوهر خواب آ.

دل جي ڌڪ ڌڪ کان به وڌ،
ويجهي سنگتيءَ جي،
نانءِ ڪيوهر خواب آ.

نازڪ احساسن جيان،
ڪومل سرتيءَ جي،
نانءِ ڪيوهر خواب آ.

سڪ جي سِر سِر سان جُڙيل،
دل جي بستيءَ جي،
نانءِ ڪيوهر خواب آ.

پنهنجي پڇڙن جي امڙ،
ڪيچل، مستيءَ جي،
نانءِ ڪيوهر خواب آ.

ونجهليءَ جيئن پُرين،
ڪنهن جي لئه ٿو جيئڙا!!؟.

ٿڌيون هيرون، چانورا،
مطلب سُڪا گهرين،
ڪنهن جي لئه ٿو جيئڙا!!؟.

پاري هي احساس تون،
اوندهه طرف سُرين،
ڪنهن جي لئه ٿو جيئڙا!!؟.

ڊينگهر ڊينگهر وات تي،
ننگي پير پُرين،
ڪنهن جي لئه ٿو جيئڙا!!؟.

ٿڌي سڀ آسائشون،
دُڪن منجهه جُهرين،
ڪنهن جي لئه ٿو جيئڙا!!؟.

پهريان هوندو بُت هئين،
پر هيئن هاڻ چُرين،
ڪنهن جي لئه ٿو جيئڙا!!؟.

جلن ٿا احساس،
وحشت جي ماحول ۾.

ڏنگ هڻي ٿي جيءَ کي،
نانگ جيان هر آس،
وحشت جي ماحول ۾.

ڌرتي تڙپي آ رهي،
ڏسُ اوچا آڪاس،
وحشت جي ماحول ۾.

نظر نيٽن کي اچن،
شهر ٿا بنواس،
وحشت جي ماحول ۾.

اڀاجها ٿي چوچنوا؟،
گلڙن کان ٿا واس،
وحشت جي ماحول ۾.

سندڙي جيئي پئي سدا،
مون آ باسي باس،
وحشت جي ماحول ۾.

ساهه ڪڍي مخمورا ٿي،
الفت واري تاس،
وحشت جي ماحول ۾.

پنهنجائي پاڇا،
رُهندا ڏئي ويا روح کي.

مون سان مشڪل گڏ ڏسي،
يارن جا لهجا،
رُهندا ڏئي ويا روح کي.

اچلي پنهنجا ڪوهه ۾،
يوسف جيئن ڪيڏا،
رُهندا ڏئي ويا روح کي.

حيرت آ ڪنڊن جيان،
ڪومل ڪي گلڙا،
رُهندا ڏئي ويا روح کي.

روئي پاڳل ٿي چيو،
سيائن جا گفتا،
رُهندا ڏئي ويا روح کي.

آيل رولي رُج ۾،
پائر پنهل جا،
رُهندا ڏئي ويا روح کي.

اچ به اکين جي پيار جو،
چاول ڪو سڀڻو،
مون ۾ ڪٽندو ساهه آ.

برڪا جي احساس جان،
ماڻهو هڪ اجر،
مون ۾ ڪٽندو ساهه آ.

توکان! وچڙڻ جو سدا،
خوف سندنو ڪڙڪو،
مون ۾ ڪٽندو ساهه آ.

ساهيڙين کي ايئن چيو،
سرتيءَ پئي، سرتو،
مون ۾ ڪٽندو ساهه آ.

آزاديءَ جي خواب جو،
صدين کان جذبو،
مون ۾ ڪٽندو ساهه آ.

جيڃي! تنهنجي هنج ۾،
گهاريل هر لمحو،
مون ۾ ڪٽندو ساهه آ.

مونکي جيئڻ جا سدا،
ڏيندي آ اتساهه،
منهنجي ننڍڙي مانڊلي.

مون لاءِ آئي آ ڪٽي،
خوشين جا درياھ،
منهنجي ننڍڙي مانڊلي.

منزل ماڻن جا پئي،
پل پل ڏي ويساهه،
منهنجي ننڍڙي مانڊلي.

سنگت مڙندي آ جتي،
سا آ چاهت گاهه،
منهنجي ننڍڙي مانڊلي.

صحرا جهڙي پنڌ تي،
بٽي آ وٽراهه،
منهنجي ننڍڙي مانڊلي.

پنهنجي پاچي کان،
اچڪله ٿيندو خوف آ.

منهنجي هيسيل نندب کي،
سندر سڀني کان،
اچڪله ٿيندو خوف آ.

آئينن کي ڪيترو،
ماڻهوءَ ڇهري کان،
اچڪله ٿيندو خوف آ.

ايئن چيو پي پوپتن،
هر گل سهڻي کان،
اچڪله ٿيندو خوف آ.

بستيءَ کي رکوال جي،
چونڪيءَ، پهري کان،
اچڪله ٿيندو خوف آ.

ڌرتيءَ کي ڌاري نه پر،
پل پل پنهنجي کان،
اچڪله ٿيندو خوف آ.

ماڻهن جي مخمور کي،
منڙي لهجي کان،
اچڪله ٿيندو خوف آ.

ڄمڻ کان ئي پهريان،
ويندس هيئن مري،
ڪاٿي هي معلوم هو؟

ويندو ڄاڻو ساهه جو،
ايڏو جلد ڳري،
ڪاٿي هي معلوم هو؟

پوندس هر هڪ هنڌ کان،
ٿاڀي ساڻ ڏري،
ڪاٿي هي معلوم هو؟

دوزخ ۾ ويندي ڇڏي،
بهشتي حور پري،
ڪاٿي هي معلوم هو؟

دردن جي ٿي زندگي،
ويندي هيئن پري،
ڪاٿي هي معلوم هو؟

سيائن سان لائي لئون،
ٿيندي دل چري،
ڪاٿي هي معلوم هو؟

ڳڙڪائينديون چوليون،
سگهندس ڪين تري،
ڪاٿي هي معلوم هو؟

ويڙهي ۾ سُهڻا ڪڍي،
خوشين سنڌا رنگ،
آئي ننڍڙي آ پري.

دلڙين تان نفرت سنڌا،
لاھڻ سارا رنگ،
آئي ننڍڙي آ پري.

پنهنجن جي من مان پٽ،
سورن وارا سنگ،
آئي ننڍڙي آ پري.

وسي پيا گهر جي مٿان،
رحمت جا سارنگ،
آئي ننڍڙي آ پري.

ايئن اڏامي جيءُ ٿو،
جيئن اڏامن ڪنگ،
آئي ننڍڙي آ پري.

هر ويريءَ کي ويا لڳي،
آهن گهرا ڏنگ،
آئي ننڍڙي آ پري.

پرت پريندي، محب جي
ڪومل خيالن ۾،
ڳوٺاڻي گم ٿي وئي.

خوشيون ڳوليندي ڪٿي،
دڪ جي رستن ۾،
ڳوٺاڻي گم ٿي وئي.

غوطا ڪائي عشق جي،
آخر لهرن ۾،
ڳوٺاڻي گم ٿي وئي.

چرپت جهڙي راڄ جي،
گڏي رسمن ۾،
ڳوٺاڻي گم ٿي وئي.

گهائي گهائي جهنگ جان،
گهرن خوابن ۾،
ڳوٺاڻي گم ٿي وئي.

"پنهنجي ننڍڙي معصوم ڀائٽيءَ نرجس فاطمه کي سندس چنيءَ تي ڏنل پيٽا"

سنڌ سلامت جو مشن ۽ مقصد سنڌي ٻوليءَ جي ڊيجيٽلائيزيشن ۽ پکيڙ کي وسيع ڪرڻ آهي ۽ پڻ دنيا سان گڏ سندس رفتار سان هلڻ جو سانباھو ڪيو آهي ڇو ته تاريخ هميشه انهن قومن جو احترام ڪيو آهي جن پنهنجي علمي سرمايي جي حفاظت ڪئي آهي. سنڌ سلامت پڻ پنهنجي ٻوليءَ جي بقاء خاطر سنڌي ٻوليءَ ۾ لکيل قيمتي ۽ ناياب ورثي کي ضايع ٿيڻ کان بچائڻ ۽ ان کي نه رڳو محفوظ رکڻ پر پنهنجي اديبن، ليکڪن، محققن ۽ شاعرن جي علم، هنر ۽ مشاهدن کي ڊيجيٽلائيز ڪندي دنيا جي ڪنڊ ڪڙڇ ۾ موجود سنڌين تائين مفت ۾ آسانيءَ سان پهچائڻ جو عزم ڪيو آهي.

اسان جي خواهش هئي ته سنڌي مواد تي مشتمل هڪ اهڙو ڪتاب گهر قائم ڪجي جتي هر موضوع تي مشتمل ڪتاب موجود ملن جن کي ڳولڻ ۽ ڏاڻو ڏيڻو ڪرڻ آسان هجي پر اينڊرائيڊ سميت آئي فون يا ونڊوز آپريٽنگ سسٽم سميت هر قسم جي ڊوائيس تي آساني سان آن لائين پڻ پڙهي سگهجي.

۽ اهو سڀ ”سنڌ سلامت ڪتاب گهر“ ذريعي ئي ممڪن ٿي سگهيو. اميد ته سنڌ سلامت ڪتاب گهر ذريعي سموري دنيا ۾ موجود سنڌي نه صرف پرپور لاپ حاصل ڪندا پر سنڌ سلامت ڪتاب گهر کي وڌيڪ فائديمند بنائڻ لاءِ پنهنجو پورو پورو ساٿ نڀائيندا.

سنڌ سلامت ڪتاب گهر جي اينڊرائيڊ اپليڪيشن:

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.sindhsalamat.book>

ٿوري عرصي ۾ شاعريءَ جي اب تي ستاري جيان چمڪي
اڀرندڙ مخمر رضا نزل جي ڪامياب تجربي بعد مان وائيءَ جي
ميدان ۾ پير پاتو آهي، ٿوري عرصي ۾ ئي هن ماترڪ چند سان گڏ
علم وروض تي به دل کي چمندڙ وايون لکي هڪ نئين تخليقي
سائنس مائي آهي.

ڪوشش جي ڳالهه آهي ته مخمر رضا پنهنجي واين جو
خالص ڪتاب جمع ڪري اسان کي پڙهڻ لاءِ پيش ڪيو آهي. مان
هن جي واين جو گهرو اڀياس ڪري هن نتيجي تي پهتو آهيان ته
مخمر رضا نزل جيان وائيءَ جو به ڪامياب شاعر آهي.

مخمر رضا جون وايون پنهنجي دؤر جو اڃرو آئينو آهن
۽ جن ۾ اسين هن جي مشاهدي، درد جي شدت ۽ فني ٽپاءَ کي
بخوبي ڏسي سگهون ٿا.

مخمر رضا جون وايون فطري اظهار سان پرپور مقرر
آهن، جن کي پڙهڻ سان گڏ جهونڪاري به اتساه مائي سگهجي ٿو.

وسيم سوڙو

صحرا جهڙا خواب
مخمر رضا
سمارا پبليڪيشن حيدرآباد
Title: Sindhsalamat.com